

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolepapir.

HERLOVIANEREN

MEDLEMS-
BLAD
FOR
HERLOVIANERSAMFUNDET

74. ÅRGANG

NUMMER 96

DECEMBER 1996

Herlovianer samfundet

BESTYRELSEN:

Formand:

Direktør Thomas E. Jermiin ('59)
Bernstorffsvej 176
2920 Charlottenlund
39 63 66 67. Fax 39 64 66 67

Næstformand, legatsudvalgsformand og sekretær:

Direktionssekretær
Aase Randtoft ('74)
Duevej 24, 6.
2000 Frederiksberg
31 19 12 29

Kasserer:

Advokat (H) Tyge Jesper Rothe ('75)
Viggo Rothesvej 29
2920 Charlottenlund
39 62 96 60

Kontor: Vognmagergade 7, 3.
1120 København K.
33 13 11 12. Fax 33 32 80 45
Giro 607-9490

Sekretær:

Næstformanden

Medlemsansvarlig:

Direktionssekretær
Kai Vang-Lauridsen ('74)
Annasvej 4A, st.
2900 Hellerup
39 61 06 09

Rettelser til medlemslisten:

Herlufsholm Godskontor
Att.: Herlovianersamfundets medlemsliste
Herlufsholm Allé 170
4700 Næstved
Fax 53 73 60 02

Medlemmer i øvrigt:

Stud. jur. Michael P. Willumsen ('89)
Direktør Hermann V. Haraldsson ('85)
Anne Katrine Møhl ('95)

Suppleant:

Advokatfuldmægtig Mikkel Rohde ('88)

Revisor:

Cand. jur. Henrik Lerche ('59)

Suppleant:

Cand. jur. Peter Varming ('59)

Decisor:

Professor, dr. med.
Mogens Andreassen ('29)

Suppleant:

Direktør, civilingeniør
Ebbe Christensen ('43)

Æresmedlemmer:

Professor, dr. jur.
Flemming Tolstrup ('24)

Chefredaktør, cand. theol.
Kaj Dorph-Petersen ('43)

Advokat (H)

Jan Trier ('58)

Legatansøgningsskema kan rekvireres hos Aase Randtoft. Afleveringsfrist 1. august.

Herlovianeren

Redaktion:

Forlagsredaktør
Erik A. Langkjær ('44), red.
Lindehøj 104
2990 Nivå
49 14 77 78

Direktør

Thomas E. Jermiin ('59)

Sekretariatschef, advokat
Lennart Konow ('54)

Læge
Henning Slott Jensen ('64)

Journalist, redaktions-
sekretær Erik Svarre ('65)

Studerende Birgitte Richard
Hansen ('94)

Personaliaredaktør:

Direktør
Svend Bahn Sanger ('74)
Hillerødvej 134 A
3300 Frederiksværk
47 77 75 50 (tillige fax)

Indleveringsterminer:

1. februar til marts nr.
1. maj til juni nr.
1. september til okt. nr.
1. november til december nr.

Personalia en uge à 10 dage
tidligere.

Adresseforandringer:

Herlufsholm Godskontor (se ovenfor)

Sats:

Forlaget Kommune-
information, Grafisk Service

Tryk:

npc tryk a/s

ISSN: 0901-7712

Kontingenter – 8 yngste årgange kr. 125,- – andre kr. 250,-

Engangskontingent:

Alder:	10	20	30	40	50	60	70	80
0		5.830	5.000	4.170	3.330	2.500	1.670	830
1		5.750	4.920	4.080	3.250	2.420	1.580	750
2		5.670	4.830	4.000	3.170	2.330	1.500	670
3		5.580	4.750	3.920	3.080	2.250	1.420	580
4		5.500	4.670	3.830	3.000	2.170	1.330	500
5		5.420	4.580	3.750	2.920	2.080	1.250	420
6		5.330	4.500	3.670	2.830	2.000	1.170	330
7		5.250	4.420	3.580	2.750	1.920	1.080	250
8	6.000	5.170	4.330	3.500	2.670	1.830	1.000	Gratis
9	5.920	5.080	4.250	3.420	2.580	1.750	920	

Eksempel: Hvis man er 48 år, er engangskontingentet 3.500 kr.

Forsidetegning: Carsten Levinsen.

TROLLE- & RUSFEST

Lørdag den 11. januar 1997 kl. 18.30
Moltkes Palæ, Dronningens Tværgade 2
i København

Menuen består af:

Velkomstdrink

Forret: Laksefarseret rødtungefilet med spinat, urter i julienne- og limesauce.

Hovedret: Rosastegt kalvesteg med sauté af friske grøntsager, råstegte kartofler og estragonsauce.

Til forret og hovedret serveres vine ad libitum.

Dessert: Pandekager med fyld af æblecompot. Hertil rørt is.

Til desserten serveres Muscat.

Mokka og småkager.

Trolletaler: Skuespiller Joen Bille ('62) - Les Lanciers og anden dans.
Ovenstående til kun kr. 400 pr. deltager.

Årgangene 1989-1995 incl. og evt. hver en ledsager - **200 kr.** pr. deltager.

Russer og evt. hver en ledsager - **100 kr.** pr. deltager.

OBS! Forudbetaling.

Medlemmer fra årgangene '26-'36 og '46 samt æresmedlemmer vil modtage særskilt indbydelse.

Smoking eller tilsvarende.

Navn: _____ Årgang: _____

Adresse: _____

Telefon dag: _____ Aften: _____

Ledsagers navn: _____

Sendes med check til: Michael Willumsen, Badstuestræde 10A, 2. tv. 1209 København K
Sidste tilmeldingsfrist: *Torsdag den 4. januar 1997* - Tilmelding vil blive bekræftet.

Herlovianersamfundets ordinære generalforsamling

Der indkaldes hermed til generalforsamling onsdag den 12. marts 1997 kl. 18. Stedet er Restaurant Tivolihallen i København, hj.af Vester Voldgade/Stormgade. Dagsorden vil blive annonceret i næste nummer af Herlovianeren.

Nyt fra Heis

Skolen starter pr. 1. januar 1997 etableringen af et større IT-projekt. Allerede her i efteråret er der blevet gravet i skolens plæner for at forbinde bygningerne med de lyslederkabler, der er nødvendige – og skolen arbejder i øvrigt på at beslutte, hvilke programmer og maskiner der skal sættes på.

Fra 1. februar 1997 etableres et såkaldt IT-center i Buen (Biblioteksstuen) med adgang for eleverne og tilsvarende et IT-center på lærerværkstedet. Rektorkontoret udstyres tilsvarende. Fra disse centre er det muligt at koble sig på Internet og via dette på en lang række både administrative og pædagogiske net. Et af de administrative net hedder Sektornettet, og det bringer skolen i forbindelse med Undervisningsministeriet, der på den måde kan tages direkte og hurtigt for en lang række oplysninger. En anden mulighed er at koble sig direkte ind på de store Bibliotekers databaser, f.eks. Universitetsbibliotekerne. I efteråret 1997 kobles datalokalet (i Skolebygningen) på internettet, og endelig etableres der i Hylen et IT-center med to faste arbejdspladser og med 10 netstik (dvs. mulighed for ti opkoblinger – f.eks. bærbare pc'ere).

I løbet af sommeren forsynes alle lærere med bærbare pc'ere – den samme bærbare pc'er, som skolen i fremtiden vil anbefale sine elever at anskaffe. Senere vil skolen indkøbe et antal bærbare pc'ere til udlån til elever.

I dette efterår er der blevet etableret en videoprojektor i det nye Fysikum (i øvrigt sponsoreret af Tuborgfonden). Muligheden er, at lærerne hjemme kan forberede en undervisningsseance, hvor edb indgår, og fra deres egen bærbare computer illustrere det på stor-skærm i lokalet. Projektorerne kan også anvendes til almindelig videoforevisning. I løbet af sommeren vil der blive etableret sådanne video-projektorer i yderligere tre undervisningslokaler på skolen.

Skolen anskaffer 500 e-mail-adresser, således at hver elev, som ønsker det, kan få sin egen e-mail-adresse, og derved meget lettere kan kommunikere med familie og venner i den store verden.

På lidt længere sigt vil flere af driftsområderne (dvs. køkken, vaskeri, Sus og varmecentral) blive knyttet sammen via et informationsnetværk, som giver dem mulighed for at kommunikere elektronisk med Rektorkontor og

godskontor. Og i løbet af sommeren 1997 tilsluttes sovesalslærerboligerne en såkaldt mailserv, hvilket betyder mulighed for kommunikation direkte fra rektorbolig til sovesalene.

Dette er planerne frem til og med slutningen af 1997 – herefter vil udviklingen gå i retning af etablering af flere værksteder rundt omkring på skolen samt evt. trådløs kobling af pc'ere til anvendelse i undervisningslokalerne.

Efteruddannelse af lærerne har allerede fundet sted her i efteråret – yderligere instruktion vil komme i det nye skoleår 1997-98 – og de nødvendige datavejledere er under ansættelse, ligesom skolen påtænker at ansætte en edb-tekniker til at sikre den daglige driftssikkerhed af systemet.

Fra og med studentereksamen dette forår vil det være muligt for elever, der ønsker det til studentereksamen, at anvende pc'ere. Helenhallen udstyres med det nødvendige antal elstik.

Velkommen til den nye IT-verden – kridt og tavle vil dog stadig i vist omfang eksistere på Herlufsholm – men der er ingen tvivl om, at vi nu bevæger os – og oven i købet med hurtige skridt – fremad mod førergruppen af gymnasieskoler – i hvert fald, hvad angår IT.

Heis fylder 50 år.
Reception i Skolens Festsal
den 11. januar 1997 kl. 12.00.
Velkommen.

Om uniformernes oprindelse

af Flemming Tolstrup ('24)

Når sommerferien endte en dag i august, strømmede disciplene til Herlufsholm. De fleste passerede banegården i Næstved, som i det meste af denne periode havde forbindelser både fra nord og syd og fra øst og vest, og på stationen mødte de en af Skolens uniformerede tjenere og gav ham garantiedlerne på den indskrevne bagage. Så sørgede han for, at *Niels Post* kørte den ud til Skolen.

.....

Alle var i uniform med blanke knapper og huen med egeløv og ibskal, og det havde de været fra sidst i 1880'erne.

Efter sin udnævnelse til forstander havde *Tage Reedtz-Thott* været en tur i England og besøgt Eton og Rugby, to af de ældste *public schools*, og det var måske her, han havde fået den idé at uniformere disciplene ligesom soranerne, der havde været det i lange tider. Han luftede sine planer på et lærermøde, hvor meningerne efter rektor *Forchhammers* erindringer var stærkt delte. Overlærer *Hoff* syntes om tanken, hvorimod adjunkt *Bruun* var ked af, at han så ikke længere kunne kende drengene på afstand på tøjet, og på et senere auditorium udtalte overlærer *Kielsen* sig meget kritisk.

I konkurrence med sengeleverandøren *Magasin du Nord* var det *Brdr. Andersen* i København, der skabte standarduniformen af mørkeblåt klæde i tre størrelser. Den mindste udgave med upraktiske knickers kostede 44 kr. 25 øre, den største med lange benklæder 62 kr. 15 øre. Huen kostede 6 kr. 50 øre, og til sommerbrug var der lettere og billigere udgaver i blå chevot. Stort set mindede uniformerne meget om dem, der nu bruges til galla; men de havde også vest som et obligatorisk tilbehør til jakken, benklæderne, de sorte sko eller støvler, de sorte sokker eller strømper, den hvide skjorte og de stive flipper. Slipset var til daglig sort, men hvidt til fest. Knapperne, både små og store, var gyldne med en ibskal, hvorimod tjenerne blev ved med at have trollevåbnet i deres sølvfarvede knapper.

Brdr. Andersen var ikke eneleverandør, men kun det firma, hvis normer

To diple i de første uniformer.

skulle følges, og det varede ikke længe, før et par forretninger i Næstved leverede de fleste uniformer, og det varede heller ikke længe, før der skete ændringer. I 1890 fik disciplene lov til at bære sorg med et sort armbind, og i 1902 blev sommeruniformen hvid med enradet jakke og stråhat, mens tilladelsen til at

slide det gamle tøj op i løbet af det første skoleår faldt bort. Den blev genoplivet i 1918, da krigstiden havde gjort det vanskeligt og dyrt at skaffe gode stoffer; men et spædt forsøg på at benytte den druknede i kammeraternes hån og drillerier. Derimod faldt tilladelsen i 1916 til at gå med bløde flipper i god jord.

I 1920 foreslog rektor *Krarup* matrostøj i mellemskolen; men det kom først i 1924 efter forstanderskiftet og lød på, at uniformen skulle være »af den for Flaadens Mandskab reglementerede Type«. Denne uniform levede imidlertid ikke så længe; thi allerede i 1935 kom et nyt reglement, der til daglig brug indenfor Skolens grænser indførte grå skjorte, grå benklæder og grå sweater eller pull-over. Alle fik lov til at gå med lange benklæder, og den nye rektors engelske indstilling viste sig ved indførelsen af det første skoleslips, der var hvidt og blå ligesom gøjeskjoldet på skjorten.

Redaktionen takker *Flemming Tolstrup* for tilladelse til at gengive tekst og fotos fra I SMULT VANDE, Herlufsholm 1887-1936.

Rektor *Krarup* med 3. mellem 1932-33 i matrosuniformer.

Stifternes valgsprog

af F.J. Billeskov Jansen ('26)

Vi bringer med forfatterens tilladelse et uddrag af kapitlet »Visdom hos de gamle« fra Læsefrugter udgivet af Munksgaard i 1995.

Det var engang, især blandt adelige, skik at forme sin livsvisdom i et valgsprog. På Herlufsholm, som var oprettet i 1565 af Herluf Trolle og hans hustru, Birgitte Gøye, havde jeg på den store skolebygningens mur hver dag for øje de to fromme stifters valgsprog. Herluf Trolles lød: »Alting kommer af Gud, livet og døden, armod og rigdom.« Birgitte Gøyes: »Frygt Gud, gør ret og forlad dig ikke på mennesker.«

Det slog mig allerede dengang, at de to leveregler tog højde for – som det nu hedder – både det gode og det onde i tilværelsen. Det var to mennesker, der var født i højhed,

men også havde prøvet modgang. Var deres valgsprog af erfaring eller litteratur?

Det var en overraskelse, da jeg for nylig læste følgende i Bibelen: »Godt og ondt, liv og død, fattigdom og rigdom – alt dette kommer fra Herren.« Her var jo Herluf Trolles valgsprog! Men hvor i Bibelen? I *Siraks Bog*, 11. kapitel, 14. vers. »Siraks Bog?«, vil de fleste spørge. Ja, eller Syrach, som man stavede tidligere, hører til Det gamle Testaments apokryfe bøger, der ikke regnes for så hellige som de kanoniske, som er med i alle bibeludgaver. Men *Siraks Bog*, der indeholder hundredvis af visdomsord, var i det 16. og 17. århundrede stærkt yndet. Sirak har været en jødisk lærer; der er en digter i ham, som i denne billedtale: »Visdommens rod er at frygte Herren,

og dens grene er et langt liv« (1,20). Sirak giver råd i mange livsforhold, meget barske, hvor det gælder opdragelse af børn (30,1-13), men kloge, hvor det drejer sig om glædens betydning: »Hjertensglæde betyder liv for et menneske; og lyst sind forlænger ens levedage; og bekymring medfører, at man ældes før tiden« (30,24).

Birgitte Gøyes valgsprog har tre led, som ikke findes samlet i Bibelen. De to første mødes hos profeten Mika: »Der er sagt dig, o menneske, hvad der er godt, og hvad Herren kræver af dig: hvad andet end at øve ret, gerne vise kærlighed og vandre ydmygt med din Gud« (6,8). Der er i Det gamle Testamente mange advarsler mod overmænd, fjender, osv.; eller mod at stole på mennesker frem for Gud: det var nok 118. salme, 8. vers, fru Birgitte tænkte på: »At ty til Herren er godt frem for at stole på mennesker.« I den eneste danske bibeloversættelse, som dengang var tilgængelig, fra 1550, lød stedet: »Det er godt at forlade sig på Herren og ikke forlade sig på Menniskene.«

Indkørslen til Herlufsholm med klosterbygningen tv. og skolebygningen for enden. Udsnit af maleri af A.H. Mackeprang 1860.

Erindringer

af Edward Møller

Herlovianeren har modtaget disse erindringer fra Edward Møller, der var dipel på skolen fra 1914-21

1914-15

Jeg bliver dipel

I løbet af foråret fandt jeg ud af, at far ville prøve at få mig ind på Herlufsholm. Han må have henvendt sig flere gange, men uden at jeg vidste af det. Jeg har et dokument dateret 5. maj 1914, der bevidner, at jeg i 1904 var blevet vaccineret med positivt resultat. Det må have været noget skolen behøvede.

Den 27. juni 1914 afsluttede jeg min skolegang på Borgerdydskolen i Helgolandsgade i København og fik gode karakterer. Den 7. juli rejste far og jeg så de 80 km med toget til Næstved og overnattede på hotel Vinhuset, så jeg kunne være på Herlufsholm næste morgen kl. 8 til optagelsesprøverne.

Der var en hel del ansøgere til de to første mellemskoleklasser, og vi måtte igennem flere mundtlige prøver i løbet af dagen. Ved 17-tiden samledes vi alle med forældre for at høre resultatet. 11 drenge blev optaget i 1. klasse, én i 2. klasse og to i 3. klasse.

Samme aften vendte far og jeg tilbage til København efter en for mig begivenhedsrig dag.

Den kommende tid gik med at anskaffe nye klæder. Jeg skulle have to uniformer, en til galla-brug og en til daglig brug samt en kasket. En liste angav, hvad jeg skulle bruge af skjorter, undertøj, strømper osv., og alt skulle have mit navn indsyet. Jeg skulle også have „vandstøvler“. Ske, gaffel og servietring med indgraveret navn hørte ligeledes med til udstyret. Vi brugte ikke pyjamas dengang, men natskjorter.

Det var meget spændende alltsammen. Skolen begyndte den 18. august, så der var ikke megen tid, og alle nye elever skulle møde før kl. 12.30. Ældre elever kunne vente til kl. 22.

Min nye uniform var meget fin. Den lignede en marineofficers-uniform. Der var to størrelser knapper, de store til den

toradede jakke, de små til vesten, som vi skulle have på hver dag. De første to år gik vi med knæbukser med en sort knap under knæet og lange, sorte strømper.

Uniformerne var selvfølgelig mørkeblå, men om sommeren havde vi lov til at bruge en hvid uniform. Stoffet til galla-uniformen var næsten fløjlsagtigt at føle på, og den blev kun anvendt ved baller og andre festdage. Når den var slidt op, overgik den til daglig brug. Den egentlige hverdagsuniform var fremstillet af blåt serges i samme stil som galla-uniformen.

Ved slutningen af den første uge på skolen bemærkede jeg en kø uden for inspektørens kontor. Da jeg hørte, man kunne få hjemrejsetilladelse, stillede jeg mig også op. Omsider blev det min tur, men jeg fik afslag. Tilladelsen blev kun givet til diple, der boede tæt ved skolen. Et besøg varede fra lørdag kl. 17 til søndag aften. København var naturligvis for langt borte. Den første ferie, der var lang nok, var efterårsferien - hele to dage i oktober!

Det første skoleår

Jeg blev først ført ind i et stort rum, hvor der var to lange rækker klædeskabe over for hinanden. Mellem dem var der en lang bæk ca. 1/2m høj med en stor skuffe. Vi fik udleveret en nøgle og en nøglering, så vi kunne låse af for vores skatte! Den nøglering har jeg stadig, og pudsigt nok står der på den: „Prevention is better than cure - P & Co. London“. Man skulle næsten tro, at det var forudbestemt, at engelsk ville blive mit andet modersmål! Ringene er formodentlig blevet fremstillet som reklame, men jeg fandt aldrig ud af, hvad „P & Co.“ betød.

Ved siden af dette skabsrum var der et større opholdsrum med adskillige borde og stole af birketræ. Dem kunne vi flytte rundt med, som det passede os.

Edvard i sin nye skoleuniform parat til at begynde på Herlufsholm den 18. august 1914.

En dør adskilte opholdsrummet fra sovesalslærerens lejlighed. Fra hans lejlighed førte en anden dør ind til sovesalen, hvor diple fra 1. og 2. klasse sov. Jeg tror, der var 32 senge i alt - jernsenge med en tynd madras, uldne tæpper, vores egne lagener og så en pølle i stedet for en pude. Pøllen blev sommetider brugt til pøllekampe. Ved fodenden af sengen stod der en træbænk, hvorpå man lagde sit tøj. Desuden var der et vaskerum med fire rækker runde vaskeskummer med koldt vand. Ovenover var der anbragt en glashylde til sæben og tandbørsten. Varmt vand til tænderne kunne fås fra en kande. Støvlene efterlod man ved vaskeskummen før sengetid, og næste morgen genfandt man dem rene. Gangkonen (gæven) purrede os ud med en stor klokke kl. 6 om morgenen, og hun redte sengene. Sovesalslæreren sov også på sovesalen, men bag en skærm.

Den bygning, hvor alt dette befandt sig, hed Stalden, og dér boede vi de to første år. Stalden lå for enden af skolebygningen, der indeholdt syv klasseværelser, et til hver årgang. Her fandtes også den store læsesal, som blev brugt af hele skolen til morgen- og aftensang og som klasseværelse til tegning. 1. og 2. klasse brugte den til lektielæsning tre gange om dagen. Der var selvfølgelig særlige lokaler til fysik, kemi, gymnastik osv. Alt dette befandt sig i bygning-

gens stueetage foruden et biblioteksværelse til gymnasiet. På 1. sal var der for hver ende en sovesal til de andre klasser (undtagen 7., som boede i museumsbygningen) og alle humrene.

Hver dag, undtagen søndag, var skoledag. Den begyndte som nævnt kl. 6 (6.30 om vinteren). Vi skulle vaske os og klæde os hurtigt på og skynde os over til morgenmad i klosterbygningen. Det kunne være slemt om vinteren, når der var frost og sne! I spisesalen stod opstillet to lange borde, hvor hele skolen kunne være på en gang. Vi sad på stole uden rygstød, men med et langt lavt håndtag, så stolen kunne løftes, hvorefter vi satte os ned med et brag. Så vidt jeg husker, var der seks bordhold, hvert med en hører, der sørgede for at fordele maden. Om morgenen fik vi kaka og rugbrød med smør, og vi skulle være færdige kl. 7, for så begyndte vores første læseperiode, efter vi havde været til lovsang og sunget et salmevers. Kl. 8 begyndte den første time, der varede 40 minutter ligesom de andre. Af dem var der fire i morgenperioden, der sluttede kl. 11.15. Mellem anden og tredje time fik vi 9-mad, der bestod af en skive rugbrød med ost eller andet. Dette blev serveret i vylen.

Fra 11.15 til 12.45 havde vi fri og kunne gøre, hvad vi ville. Næsten alle havde cykler (jeg fik min den første jul), og om sommeren kørte vi ud i en af skovene og til skaven. Nogle foretrak sportspladsen. Jeg var nu ingen sportsmand, men havde andre interesser.

Kl. 12.45 ringede klokken i det lille tårn på klosterbygningen, og det gjaldt om at være på plads i spisesalen, inden døren blev lukket. Man skulle så vente, til bordbønnen var forbi, før man fik lov at komme ind. Derefter måtte man op til inspektøren ved øverste bordende og forklare, hvorfor man var sent på den. Kom man meget for sent, fik man slet ikke lov at komme ind.

Før og efter hvert måltid blev der sagt bordbøn af inspektøren eller en overlærer, som den dag sad ved øverste bordende. En lærer eller 7. klasses dipel passede de forskellige bordhold. Fire tjenere i mørke uniformer med sølvknapper bragte maden ind fra køkkenet på store sølvfade, der var dækket af forsølvede låg. Det var altsammen meget fint!

Efter middagen havde vi igen en forberedelsesperiode, og kl. 15.30 begyndte de tre eftermiddagstimer, som varede til kl. 17.55. Mellem anden og tredje time blev der serveret 5-mad - et lille franskbrød flækket på langs, den ene halvdel med smør på. Fra kl. 18 til 19 havde vi igen fri. Så ringede klokken i tårnet nok engang, og vi måtte op til aftenmad i spisesalen. Derpå fulgte tredje forberedelsesperiode. Kl. 19 skulle vi unger så være i seng, efter først at have sunget aftenlovsang i læsesalen.

Som det ses, havde vi nok at gøre hver dag. Lørdag var dog lidt anderledes, fordi vi slap for aftenlæsesal og havde fri efter lovsang kl. 19.

Om søndagen havde vi helt fri, men skulle være til stede ved måltiderne. Man måtte ikke tage til Næstved uden særlig tilladelse fra sovesalslæreren. Denne kunne opnås, hvis man f.eks. skulle møde sine forældre.

Om vinteren havde vores sovesalslærer, Jacob Holdt, os mangen en lørdag aften inde i sin lejlighed, hvor han læste en fortælling højt, der i ugens løb var blevet trykt som avisføljeton. Det år var H.G. Wells „Kloderne kamp“ mest populær.

350-års jubilæum

Den største begivenhed det første år på Herlufsholm var skolens 350-års jubilæum, som blev fejret den 26. maj 1915. Det var den dag i 1565, Frederik 2. stadfæstede Herlufsholms fundats.

Vejret var dejligt, og en mængde gæster var inviteret til at deltage i festlighederne, blandt dem medlemmer af regeringen med konseilspræsident Zahle i spidsen og mange gammelherlovianere. Også flere præster deltog.

Det store øjeblik indtraf imidlertid, da Christian 10. ankom ved 1-tiden i bil. De fleste var kommet tidligere, mange med et særtog fra København, der kørte dem til jernbaneoverskæringen ved Rødehus allé, hvorfra de ikke havde langt at gå til skolen. Frokosten serveredes i spisesalen, hvorefter vi samledes i klostergården for sammen med forstanderen, baron Tage Reedtz-Thott, og skolens personale at tage imod kongen. Vi drenge sang en velkomstsang skrevet af Palle Rosenkrantz, der selv var gammelherlovianer. Vi havde i mange uger øvet os på at synge denne og andre sange, som vi senere fremførte i kirken og forstanderlejligheden.

I kirken defilerede alle dippe, hørere og funktionærer, fulgt af kongen og forstanderen, forbi stifternes sarkofager. Efter gudstjenesten gik alle over til den nye biblioteksbygning, hvor hovedmåltidet blev serveret kl. 17. Festen sluttede i festsalen ved 18-tiden, da kongen kørte hjem, mens de andre gæster først vendte hjem med særtøget kl. 20. Vi havde alle oplevet en uforglemmelig dag - især fordi kongen havde talt til os drenge!

De to bordhold i 1916.

Christian 10. ankommer den 26. maj 1915.

Fritidsinteresser og selvjustits

Der er mange, der tror, man skal være særlig robust for at overleve på en kostskole, eller man skal være meget sportsinteresseret. For mit vedkommende fandt jeg det slet ikke nødvendigt. Jeg behøvede ikke at slå med andre for at blive respekteret.

Jeg havde mange interesser. Jeg kunne godt lide at bygge ting, og her var meccano-sættet en stor hjælp. Jeg fremstillede også modeller af skibe, sporvogne m.m. Jeg eksperimenterede med telegraf og installerede en telefonforbindelse mellem to af de humre, gymnasiasterne boede i. Jeg kastede også min kærlighed på naturhistorisk museum, som stadig regnes for meget fint. Jeg husker, at jeg reparerede et menneskeskelet og flere gipsfigurer af uddøde dyr, som skolen modtog fra Tyskland.

Med årene blev jeg også meget interesseret i fysikum. Skolen har en fin samling gamle fysiske og mekaniske modeller, hvoraf jeg istandsatte flere og fik dem til at fungere, som de skulle. Det eneste sted, skolen havde elektricitet, var i fysiklokalerne. Jeg fik lov til at forlænge installationen derfra til astronomilokalet i museumsbygningen. Belysningen kom fra gaslamper, som modtog deres „strøm“ fra skolens eget gasværk.

På skolen holdt vi orden i vores egen klasse. Med det formål stiftede vi 11-12-årige drenge vores egen „republik“ med en „præsident“ og to „konsuler“. Husk, der var kun 11 drenge i første klasse det år! Jeg har endnu en lille bog, der indeholder republikkens love:

Nr. 1. En synder skal advares to gange. Tredje gang får han klassetæv. Han skal have at vide, hvad hans brøde er, før han straffes. Hvis brøden er stor nok, kan klassen vende ham ryggen i op til 14 dage. Alle 10 kammerater skal være enige om straffen til den 11.

Nr. 2. Konsulen vælges kun for een uge, fra onsdag kl. 18 til samme tid næste onsdag. Man kan kun være konsul hver tredje uge. Er en konsul af en eller anden grund fraværende, overtager den næste i alfabetisk orden hans plads. Husk: En konsul kan ikke give befalinger.

Det var så langt vi kom med lovene inden sommerferien! Hvorledes virkede så det nye ordenssystem?

Uge nr. 1. Tirsdag den 8. juni 1915 til onsdag den 16. juni. Republikken stiftedes den 8. mellem kl. 18 og 19. Torsdag var der „senatsmøde“ efter lovsang, og Willie og Christens modtog deres første advarsel for at have været voldsomme mod Lacoppidan. Fredag var der igen møde mellem kl. 11 og 12, hvor lovene blev nedskrevet. Søndag var Frølich konsul i stedet for Kirstein. Hulen i skoven er næsten færdiggjort. (Det var i Kohaven).

Undertegnet:

Poul Brenøe & Mogens Kirstein

Uge nr. 2. Onsdag den 16. juni til onsdag den 23. juni. Intet nyt grundet eksamen. Republikken er udsat til efter sommerferien.

Undertegnet:

Edvard Møller & Leif Rosenthal

Det var så enden på vores demokrati-forsøg! Republikken blev selvfølgelig ikke ført videre efter ferien.

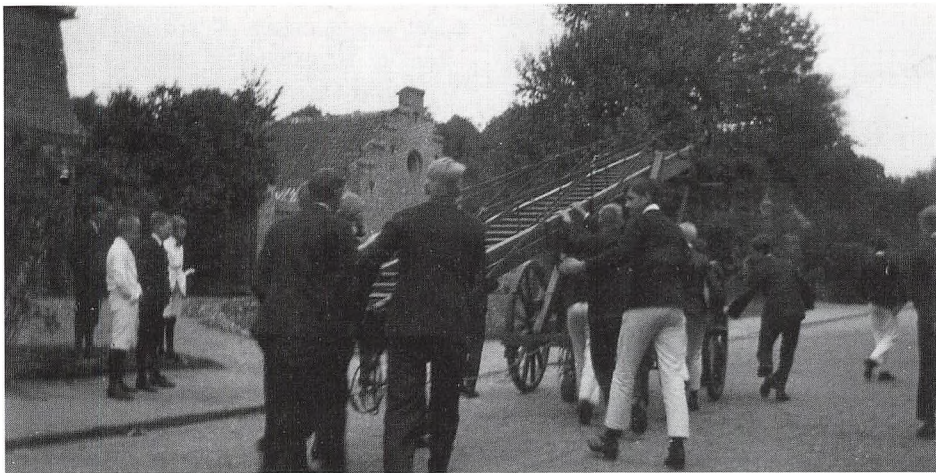
Som det ses, holdt vi disciplin i vores egen klasse. Skønt det nu synes barnligt, virkede det dog efter hensigten. Også diple i 5. og 6. klasse var med til at sørge for, at de yngre ikke tyranniserede hinanden. Kun to gange blev jeg sendt til Næstved efter kager til en i 4. klasse. Jeg nævner ingen navne! Det var jo strengt forbudt at tage ind til Næstved, så det måtte ske i stor hemmelighed.

1915-16

Om efteråret tog vi en lørdag på „nød-detur“. Hver dipel fik en lærredspose, og så kørte vi i charabanc til Stenskov nord for Næstved, hvor vi tilbragte dagen med at indsamle hasselnødder. Midt på dagen nød diple og hørere den medbragte mad i skoven. Ved 15-tiden vendte vi hjem, så vi kunne nå at spise aftensmad. Nødderne var til eget brug, og nogle af os spillede med dem i håb om at vinde flere!

Efter juleferien var der Trolledag, og i 1916 fejrede vi Herluf Trolles 400-års fødselsdag. Dagen startede med tidlig gudstjeneste i kirken, hvor vi som sædvanlig gik i procession bag alteret. Senere på dagen var der „korpsparade“ foran Heis' hus. De fleste diple var medlemmer af korpset, der var udrustet med gamle geværer. Om aftenen var der stort bal i festsalen og den tilhørende forstanderlejlighed. Venner og bekendte blev indbudt til disse baller sammen med omegnens honoratiories, der kom kørende i deres hestetrukne vogne. De medbragte deres døtre, der ligesom os var trukket i gallatøjet. Vi diple havde alle gået til danseundervisning, men kun med hinanden, så det at få baldame var noget helt nyt og spændende! Til et af disse baller inviterede jeg min kusine Bit (Pernille Kirkeby), hvad hun aldrig glemte.

Et bal begyndte i reglen kl. 19 og varede til midnat eller kl. 1 ved de særlig fine baller. I aftenens løb serveredes smørrebrød og mineralvand. Smørrebrødet var altid meget lækker. Vi sad på lange bænke, der blev båret ind i festsalen i pausen. Vi havde alle hvide handsker på, og vi skulle skrive vores navne i pigernes balkort. Disse baller var en af de yderst få lejligheder, hvor vi kunne møde unge damer.

Brandøvelse 1921. (Foto: P. Hage).

Ved det særlige Trollebal det år fik alle gæster overrakt en sølvnål med Herluf Trolles navnetræk, årstallene 1516 og 1916 samt en sløjfe med farverne i Trollevåbenet. Jeg har endnu denne nål. Der er mange, der tror, at „H-T“ betyder Hovedstadens Trafiksel-skab, som der står på Københavns bus-ser! Baron Reedtz-Thott mindedes Her-luf Trolle og Birgitte Gøye i en kort tale, og der blev sunget flere sange. Det var virkelig en minderig aften.

Den 20. januar om morgenen udbrød der ild i avlsgården, og kostalden var på kort tid omspændt af flammer. Skolens brandvæsen, der bestod af de ældste elever, som var organiseret af direktør Falck, formåede at begrænse ilden, og vi yngre drenge sørgede for at få køerne ud og fjerne brandfarligt materiale i bygningens nærhed, inden Næstved brandvæsen ankom. Det var en anden form for adspredelse i dagligdagen!

1916-17

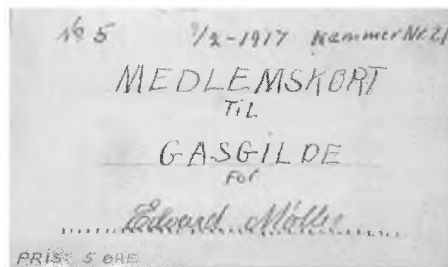
Den 7. juli trak rektor O.F. Bache sig tilbage. Han var gammelherlovianer og havde været rektor i 24 år, men jeg så ham sjældent. Jacob Krarup blev ansat som rektor den 22. august. Han havde været adjunkt på Kathedralskolen i Roskilde, og han var stadig rektor, da jeg forlod Herlufsholm i 1921.

Den 21. august begyndte jeg i 3. klasse, delte hummer med tre andre og kom på sovesal under adjunkt Willesen, det hele på skolebygningens 1. etage. Vi havde hver et skrivebord, som vi kunne dække med et kulørt bordtæppe, og hvor vi også havde vores skrivetøj, en lille vase og et fotografi foruden vores

bøger. Humrene blev opvarmet af små kakkelovne, hvor vi brændte tørrede træblokke fra skovene. På hvert hummer stod en stor trækasse, som tjenerne fyldte. Lyset kom fra to gaslamper, en på hver væg. Hver lampe var forsynet med en glasampel, der let gik i stykker! I døren til hummeret var der en lille rude, så sovesalslæreren kunne se, om alt var i orden. Nu skulle vi ikke mere bruge læsesal, men vores hummer til lektielæsning. Hver af os havde også et klædeskab og en stol, som vi godt måtte lægge en pude på.

Fugleskydningen med efterfølgende bal fandt sted som sædvanlig, men koncertballet måtte aflyses på grund af forsyningsproblemer forårsaget af 1. verdenskrig. Ellers forløb alt som normalt, til juleferien indtraf og jeg rejste med far til Århus.

Det første af speciel interesse, der skete i det nye år, var, at 3. klasse, som skik og brug var, opførte et skuespil på festsalens scene. Det var en én-akts vaudeville af Erik Bøgh. Jeg optrådte ikke selv, men lavede en bærestol foruden programmet til forestillingen. Syv fra klassen var med, og tre af dem måtte spille kvinderoller. Stykket hed „Tre for Een“, og så vidt jeg husker, gik alt godt.

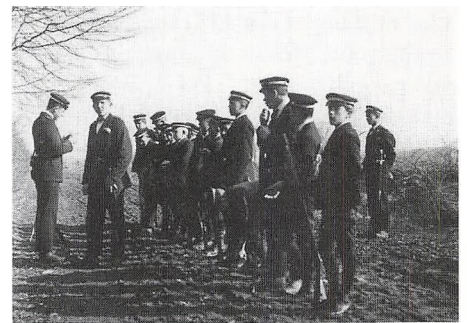

Der var orden i tingene! Billet nr. 5 til gasgilde på kammer nr. 21.

Denne årlige begivenhed efterfulgtes aldrig af et bal.

Fodboldkampe mod andre skoler foregik altid på en søndag. Korpset holdt også sine øvelser om søndagen. I oktober 1916 afholdt vi en fælles øvelse med soranerkorpset i Glumsø.

Far plejede at besøge mig på skolen en eller to gange om året - også om søn-dagen - og han tog mig så med til Vinhu-set i Næstved. Der stod traktementet på „engelsk bøv med løg“ og pandekager til dessert. Jeg skulle selvfølgelig have in-spektør Hammershaimbs tilladelse til be-søget i Næstved. Jørgen Hammershaimb var min fysiklærer det år. Mor besøgte mig også en enkelt gang, men undertiden skete det, at hun ikke kom som lovet. Jeg var altid meget skuffet, og det var noget, jeg aldrig glemte.

Fra »Korpset«, ca. 1917.

1917-18

På grund af krigen blev det vanskeligt at skaffe kul og koks, så museumsbygning- og biblioteket, der havde central-varme, kunne ikke længere opvarmes på den måde. I museumsbygningen blev der installeret små kakkelovne, ligesom dem vi havde i skolebygningen. Gasbelysningen måtte også nedskæres. 6. klassens skolekomedie og efterfølgen-de bal blev aflyst. Badningen måtte ind-skrænkes til ét bad om ugen.

Skolens gasmester lod sig pensionere og en ny, H. Hansen, blev ansat i hans sted. Ham kom jeg til at kende ganske godt. Han passede skolens eneste elek-tricitetsanlæg, som afgav strøm til akkumulatorerne i fysikum, hvortil jeg efterhånden fik fri adgang. På en kold vintereftermiddag spadserede jeg ofte over til „gasværket“, hvor der var et brændende „fyrlad“ (åbent fyr). Der kunne jeg blive varmet lidt op i „fem-madskvareret“ og samtidig få ristet min femmad.

Således nåede vi uden særlige oplevelser frem til julen 1917 og det begivenhedsrige nye år - 1918.

Den 24. marts fandt „fælleskonfirmationen“ sted i Herlufsholm Kirke. Både far og mor ankom til Næstved dagen før. Far overnattede på Vinhuset, og mor fik et værelse på Herlufsholm.

Hele skolen tillige med konfirmandernes forældre var samlet i kirken. Konfirmanderne sad på stole for enden af hver kirkestol. Præsten gik så langs disse stole og forhørte konfirmanderne om deres kendskab til kristendommen. Efter gudstjenesten samledes alle forældre og konfirmander i spisesalen, hvor damer normalt ikke havde adgang. Et fint måltid blev serveret, efterfulgt af kaffe i forstanderlejligheden ved siden af. Efter denne fest, hvor både far og mor var til stede, rejste vi alle hjem på påskeferie.

Desværre endte skoleåret meget dårligt for mig. Det sluttede med mellem-skoleeksamen, der gav adgang til gymnasiet. Jeg klarede den som nr. 9 ud af 20, men fordi jeg kun fik 3 i stedet for 4 i latin, blev jeg ikke rykket op i 5. klasse. Det var endda ikke meningen, jeg på den matematisk-naturvidenskabelige linie skulle fortsætte med latin!

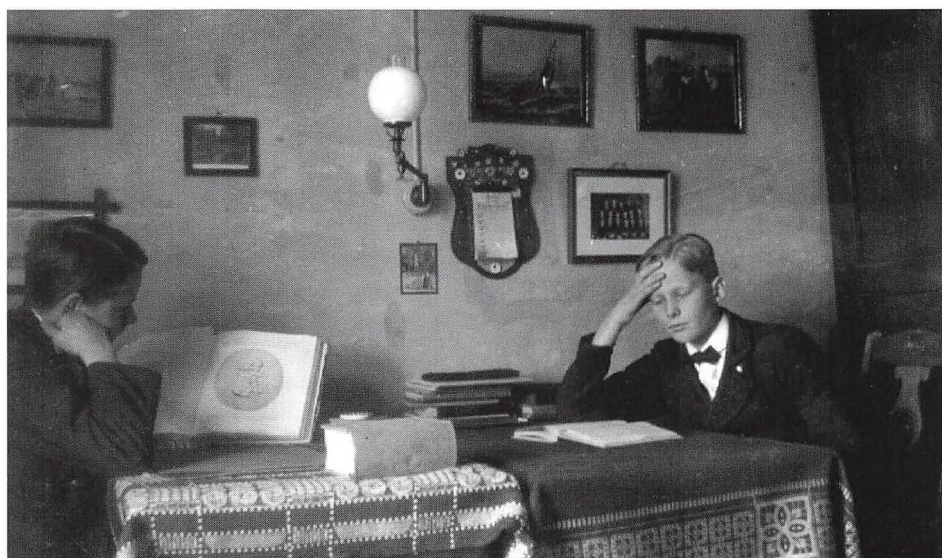
Der var dog et lyspunkt. Jeg fik tildelt en af skolens halve fripladser. Der var 22 i alt, og jeg beholdt min friplads resten af tiden.

1918-19

I det nye skoleår befandt jeg mig blandt helt nye kammerater, når undtages et par andre, der heller ikke havde bestået. Jeg kom til at bo på et andet hummer sammen med to diple, jeg nok havde set, men ikke kendte. Overlærer Chr. Jerntoft blev min latinlærer, og hvis jeg havde haft ham året før, havde jeg bestemt fået et 4-tal og var blevet oprykket, men skæbnen ville det anderledes, og måske var det i længden bedre. I al fald har dét været min erfaring. I tysk fik jeg rektor Krarup.

Anden periode i 4. klasse har altid forekommet mig at være tidsspilde, og jeg ønskede derfor, at jeg kunne slippe for fremtidige eksamener.

Da 4. klasses religionstimer blev brugt til konfirmationsforberedelse, havde jeg fri de timer og kunne gøre, hvad jeg ville. Jeg behøvede heller ikke

Dipelhummer (4. klasse) 1920. Hans Jørgen Schebre (tv.) og Georg Constantin Brun. Bemærk glasampellen! (Foto: P. Hage).

at synge i koret, da sognepræst Schamby, der nu underviste konfirmanderne, ikke havde mig i sin klasse. Resultatet var, at jeg helt holdt op med at synge.

Jeg brugte min fritid til at arbejde i sløjdklassen eller skolehaven, som netop det år blev flyttet hen et andet sted. Jeg lavede også en model af en motorbåd, ca. 60cm lang, hvori jeg indsatte en lille elektrisk motor. I 1984, da jeg mødte op til fugleskydningen med Emily, stødte jeg på Flemming Tolstrup, der havde gået på Herlufsholm to klasser under mig. Det første, han sagde, var: „Det var dig, der lavede en lille motorbåd, der sejlede på åen“. Så den båd gjorde altså et vist indtryk!

Skolen ejede dengang to forhenværende redningsbåde, som vi sejlede i på åen. Jeg kan huske, jeg arrangerede kapløb mellem dem.

I den nye skolehave blev der opført et værktøjshus, og jeg lavede navneplader til de forskellige redskaber.

Vores sovesalslærer det år var Johannes Ferdinand. Om søndagen kunne han finde på at vække os med musik fra sin store gramofon i stedet for med lyden af gangkonens store klokke. Jeg kan huske, jeg blev vækket af „Cavalleria Rusticana“, som jeg holdt meget af. Om lørdagen plejede han at invitere os på kaffe og gramofonmusik. Han var min naturhistorielærer, og vi kom godt ud af det med hinanden. Han havde også en motorcykel med sidevogn, og sommetider tog han os med på en tur for at studere fugleliv.

Skoleåret gik temmelig let, da jeg jo havde været igennem nogenlunde det samme pensum året før. Alligevel havde jeg slidt i det sidste halvår for at opnå de bedst mulige karakterer i de mange sprog, vi skulle lære, nemlig dansk, engelsk, tysk og latin. Rektor Krarup syntes ikke, jeg gjorde gode fremskridt i tysk, så han tilbød mig ekstraundervisning tre aftener om ugen det sidste halvår. Far var meget glad, men jeg var naturligvis ikke så begejstret! Far forærede Heis en fin merskumspibe til jul. Den kostede 106 kr., hvad der var mange penge dengang. Heis røg næsten ustandselig, så forhåbentlig blev han glad for piben.

Jeg bestod mellemskoleeksamen med et gennemsnit på 5 og den nødvendige karakter i latin. Jeg blev nr. 6 i klassen ud af 17 og kunne se frem til en god sommerferie og oprykning i 5. klasse (1. gymnasieklasse).

1919-20

Gymnasiet betød en ny sovesal og et nyt hummer. Som nævnt var gymnasiet delt i tre linier, og jeg kom naturligvis ind på den matematisk-naturvidenskabelige linie. De få, der valgte den klassisk-sproglige linie, ønskede enten at blive læge eller præst. Der var 15 diple i det års 5. klasse, fire på den klassiske linie, seks på den nysproglige linie og 5 på den matematiske linie, så man kan forstå, at vi næsten fik personlig undervisning. Fagene var religion, dansk, en-

gelsk, fransk, historie, geografi, biologi, oldtidskundskab, matematik, fysik, gymnastik og sport. Om sommeren lærte vi at svømme i Susåen.

„Fra 15. august at regne“ blev Vilhelm Borelli-Møller ansat som lærer i fysik og matematik, og vi blev hurtigt gode venner, da han bemærkede min store interesse for fysik og alt mekanisk og elektrisk. Elektricitet var jo noget temmelig nyt, og han gav mig lov til at bruge den store fysiksamling, når jeg havde lyst.

Efter den kedelige anden periode i 4. klasse prøvede jeg at finde noget andet at tage mig til. Jeg besøgte i ferierne familien Østerbye i Frederiksværk, hvor jeg altid var meget velkommen. Før der fandtes radio og TV, havde man dukketeater, og man kunne købe alt, hvad man havde brug for til et sådant teater. De trykte figurer og kulisser blev klisteret op på pap og skåret ud. Det var et stort arbejde! Dr. Østerbye og sønnen Knud havde et teater, hvorpå der stod „Ei blot til Lyst“ over scenen. Det var nydeligt lavet med et fint lys- og kulisssystem. Knud og jeg skrev et stykke, som vi kaldte „Tunnelen“, baseret på en roman af Kellerman. Den handlede om bygningen af en tunnel under Atlanterhavet til Amerika!

Før jeg tog på sommerferie op langs Norges kyst, fejrede vi den 9. juli Sønderjyllands genforening med Danmark. Christian 10. red på sin hvide hest over den gamle grænse, og der var store festligheder i hele landet. I København begyndte de med koralblæsning fra byens kirketårne kl. 7-8.30, efterfulgt af para-

der, koncerter m.m. Alle de store hoteller og restauranter arrangerede festafetener. Far havde bestilt bord hos Wivel, en fin restaurant ved Tivolis indgang. Der var masser af sange og taler fra de omkringsiddende, der også havde bestilt pladser. Festlighederne varede til langt ud på natten.

1920-21

Efter ferien vendte jeg tilbage til skolen, hvor jeg nu gik i 6. klasse. Jeg fik igen et nyt hummer og andre kammerater at bo med, og jeg fandt mig hurtigt til rette i de nye omgivelser. Ja, helt nye var de jo ikke, da jeg lå på samme sovesal, og hummeret også var i skolebygningen, men på 2. sal. I fysik havde jeg stadig Borelli-Møller, og i fysiklokalerne kunne jeg fortsætte med at studere de mange værdifulde ting, der stod i glasskabene. Som nævnt var det det eneste sted på skolen, vi havde elektricitet - 110 volt fra akkumulatører, der stod bag hovedbygningen.

„Telegrafonen“ var et meget interessant apparat. Her kunne tale indspilles elektromagnetisk på en ganske tynd poleret stålplade ca. 120mm i diameter. Det vil sige, den lignede i virkeligheden en af de nye cd'er. Denne maskine fik jeg til at fungere ordentligt. Den var lavet i 1902, og jeg indspillede min egen stemme på den, men da lyden ikke kunne forstærkes, og højtalere var ukendte, måtte jeg benytte en almindelig telefon holdt tæt til øret. Mange år senere, da forstærkere var blevet opfundet, udvikledes systemet i båndoptagere.

Der var flere andre instrumenter og modeller i det gamle fysikum. Jeg syntes, de burde udstilles og beskrives i en særlig afdeling, da de ikke mere blev brugt i undervisningen. Borelli-Møller gav mig lov til at udstille dem alle i glasskabe i et af lokalene. Jeg lavede så navneplader til dem og et katalog, som stadig eksisterer.

Det sidste år på skolen arbejdede jeg med lysbilledapparatet, som blev brugt til foredrag. Da vi endnu kun havde gasbelysning, brugte vi ilt fra en cylinder og reducerede trykket, så ilten kunne sendes som en flamme mod et rundt stykke kridt (kalkbrænder), der blev helt hvidglødende og udsendte et meget stærkt lys. Det var nødvendigt med en trykreduceringsventil, men den kunne volde problemer, så jeg studerede konstruktionen og kopierede en tegning fra en bog. Det viste, at jeg var interesseret i maskintegning.

Jeg fremstillede også en model af den seneste sporvognstype. Den var udstyret med elektrisk lys og en elektrisk motor, der kunne betjenes fra førerpladsen i begge ender af vognen. Først måtte jeg dog selv lave tegninger til den baseret på iagttagelser af en rigtig sporvogn. Dengang fandtes der ingen modelkit, som man nu kan få til så meget. Vognen har overlevet. Min søn Brian har moderniseret den med en ny motor m.m.

1920-21 var således et travlt og lærerigt skoleår. Livet gik ellers sin vante gang, og nu da krigen var forbi, blev festerne afholdt uden problemer.

Efter den afsluttende eksamen den 30. juni meddelte rektor Krarup min far, at det efter hans mening ville være bedst for mig, at jeg ikke blev rykket op i 7. klasse, men i stedet fik en mere praktisk uddannelse, end det var muligt at give mig på skolen. Far accepterede dette råd, og den 1. juli forlod jeg Herlufsholm, der havde været mit hjem i syv år.

Edvard rejste samme år til Glasgow for at uddanne sig til ingeniør. Han kom senere til Harland & Wolff, et stort firma med hovedsæde i Belfast, der byggede dieselmotorer fra Burmeister & Wain på licens. Med tiden blev han chef for den afdeling, der bl.a. tegnede dieselmotorer til lokomotiver. Edward Møller nyder nu sit otium i Belfast, hvor han har boet siden 1925.

5. klasse 1919-20. Fra venstre: Mogens Cruse, Aage Linde, Wilh. Gliemann (kun 1/2 hoved), Karl Ole Hansen, Leif Holtved, Edvard Møller, Erik Henningsen, Asger Olsen, Carl Ad. Olesen (kun 1/2 hoved), Kjeld Hage, Poul Brenøe, Hakon Christens, Knud Jensen (Thale).

Vignet

af Erik A. Langkjær ('44)

Soldaten kiggede op fra kortet og fik øje på drengen. Tanken om, at nogen havde bemærket ham, skræmte ham lidt, men samtidig blev han glad for, at han nu kunne tale med en, der kendte stedet. Pludselig slog det ham, at drengen nok ville stikke af ved synet af hans uniform og fortælle om ham til alle og enhver. Fornemmelsen af at have begået en fejl ved blot at prøve at komme så tæt på meldte sig atter, men han ville så gerne tilbringe et par dage på landet væk fra barakdisciplinen.

Han havde taget toget til den nærmeste by, hørt om kostskolen på det lokale *Kommandatur* og var vandret de få kilometer derud gennem skoven langs den tilfrosne å med en ro i sjælen, han ikke længe havde følt. Hvor fredeligt det dog havde været - stilheden, der kun blev brudt af støvlernes knirken i sneen og den smældende lyd af træernes bark i den iskolde luft. Han følte sig draget mod skolen, fordi han selv havde gået på *Internat*, og det ville være spændende at udforske ligheder og forskelle. På internatet havde han følt sig ensom, og mange år efter indrømmede en kammerat, han ellers syntes havde udvist en særlig evne til klare livet væk fra hjemmet, at skoletiden i virkeligheden havde været det mest smertefulde, han havde oplevet. Men nu var han sikker på, han kunne gennemskue, om drengene virkelig var så glade, som deres ansigtsudtryk kunne få en til at tro. Var oplevelsen den samme i et andet land? I en turistbrochure havde han desuden læst, at kirken havde en berømt Kristusfigur i elfenben, skåret ud af en enkelt tand.

Han var egentlig ikke bange for at færdes alene. Selv om befolkningen selvfølgelig var modstandere af besættelsen, og nogle ind mellem viste åbent fjendskab - han huskede, hvordan han nær var blevet væltet af en dreng på cykel - var dette jo en højt civiliseret nation, der ikke blot kunne forventes at bøje sig for overmagten, men også forstod, at den tyske soldat ikke var ansvarlig for Førerens planer og derfor heller ikke burde undgælde personligt. Han var

udelukkende bange for, at nogle ville spolere hans lille udflugt ved at lade som om de ikke så ham, når han som en ubuden gæst bevægede sig ind på skolens område.

Drengen - ca. 14 år og fregnet - overraskede ham med et smilende »Guten Tag!«

Diplen røg en cigaret fra en af de pakker, hans mor sendte ham, da han bemærkede soldaten, der nærmede sig over broen. Han stod netop og grundede over, hvad det var, der om morgenen havde fået ham til at jage en neglefil ned i hånden på sin sidekammerat i klassen.

Høreren stod ved vinduet. Han havde stået der et stykke tid. Hans blik var flere gange vandret fra Sus i det fjerne til Heis' bolig nærmere ved, fra kirken på højre hånd og tilbage til Sus igen. Han spekulerede på, hvor længe vinteren dog havde været. Den forekom uendelig. På gårdspladsen havde mederne og diplenes fodtrin presset sneen sammen til en hård skal. Undermeden anedes de svage omrids af de velkendte brosten. Enkelte sten var endda snefri, og han følte, de burde have mindet ham om forårets komme. I stedet ærgrede deres knoldede overflade ham ved deres stædige vægren ved at blive slidt glatte af århundreders brug og al slags vejr. Der lå de så og forkyndte en uforanderlighed, som vinteren, tyskerne og hans egen sindsstemning gjorde utålelig. □

Tyskerne ... besættelsen sivede gennem hans hjerne som en grå tåge. Det var ikke, fordi han hadede tyskerne som sådan for det, der var overgået landet. En historielærer må trods alt anlægge en bredere synsvinkel, men havde han taget den handske op, de havde kastet?

Den 9. april havde han stillet sig i heltepositur i klassen og kaldt tyskerne beskidte svin, og selv nu fik han stor tilfredsstillelse af engelsktimerne, han betragtede som små oprørsforsøg. Men han måtte indrømme, at fra det øjeblik de kom, og det første chok havde sat sig, havde hans samvittighed ikke undt ham fred, fordi han altid havde villet styrke diplenes fædrelandskærlighed. Regeringens opfordring til ro og orden og om at passe sine egne sager, uanset hvad der skete, havde ikke overbevist ham, heller ikke tanken om, at det var hans pligt udelukkende at tage sig af familien.

Han var god til fodbold, og han vidste, diplene engang var imponerede af, at han næsten kom på landsholdet. Nu følte han ofte med sig selv, at han gjorde en temmelig latterlig figur, ikke mindst siden den dag en tysker havde spurgt ham om vej og han ganske enkelt havde manglet mod til at ignorere spørgsmålet. Sandt nok var de andre hørere ikke spor bedre, men alligevel kunne han ikke lade være med at bruge sin egen fredstidspatriotisme, engelskvenlighed og ry som fodboldspiller som argumenter mod sig selv. Sammensmeltningen af brostenes og himlens grå farve forgiftede hans sind.

Samme eftermiddag det rygtedes, at diplen havde vist soldaten rundt på skolen, jog kammeraterne ham op imod kirkemuren og bombarderede ham med isklumper, til de syntes, han havde fået nok.

Samme aften, da høreren kom ind på sovesalen for at slukke lyset, fandt han alle i færd med at afstraffe en eller anden anonym skikkelse. Han beordrede dem til straks at holde op, men efter at have fået forklaringen, drejede han rundt på hælen, forsvandt, vendte tilbage med en stok og gennempnyglede diplene, der krøb sammen under dynen.

Fra Skandollen 1957-58

af Mads-Peter Neumann ('58)

Oven paa sidste aars lange beretning er det lidt svært at gribe til pennen og maatte indrømme, at saa interessante var vi vist ikke, selvom vi ikke har ligget paa den lade side, hvad »smaa opgør« med Heis [Olaf Friis-Hansen, rektor 1934-60] og hans stab angaar. En enkelt ting bør dog gaa til efterverdenen.

Vi begyndte faktisk aaret »godt«. Fugleskydningen er jo en aarligt tilbagevendende begivenhed, og mangen en tøm har 7'ender maattet staa igennem med den nu saa haltende, gamle misforstaaelse (ordet misforstaaelse er et fortræffeligt citat fra Skandollen 1937-38). Vi havde været til den sædvanlige thefest i det gule palæ og hørt ham udstøde sine mærkelige lyde om præfeks-systemet, loyaliteten mod skolen og dens hørerstab, om syvendes rettigheder og pligter osv. osv. ----- og om Fuen.

Fuen, denne uskyldige lille institution, som Heis vist nærmest oversætter som fyldestuen, og som han gør sit bedste for at afskaffe. Han foreslog os – uden at blinke – at vi skulle kun faa varm mad der een gang om maaneden. Forslaget blev nedstemt.

En anden ting som Heis ogsaa ville have gennemført, og ved den søde grød ogsaa fik gennemført – idet det var »ganske indiskutabelt« – var at øllerne skulle opbevares i køkkenet, og der kun maatte udleveres een pr. mad pr. gang. En aldeles nedværdigende og gruopvækkende bestemmelse, som maa harme enhver Herlovianer, der holder af at tage en kold en gang imellem. Ligeegyldigt hvor mange fortræffelige depoter, vi end havde, og hvor mange hundreder, der end gik til de første par maaneder, saa var denne bestemmelse ganske utilgivelig.

Men det, der til sidst fik gløderne til at flamme op, var vor berøvede frihed, de to sidste timer om fredagen, dagen inden fugleskydningen. Vi havde regnet disse to timer som frie, men da vi for en sikkerheds skyld *pænt* spurgte, fik vi et »nej« og et »indiskutabelt« slynget i hovedet – og saa var det sket. Paa lalen diskuterede vi i en nærtetime eller noget

Julefuen 1957. Fra venstre: Jan Trier, Stig Hoffmeyer, Niels Assing, Sven Holm, Ulrik Birk Lauridsen, Hans Ole Knudsen.

lignende frem og tilbage, og det blev besluttet: »Vi nedlægger arbejdet og holder ingen Fugleskydning!« Vi var een eneste stor heksekedel med kogende syre.

Ved middagsbordet havde meget af harmen lagt sig, og nogle begyndte at tænke sig om. Jeg tror ikke, jeg hørte til dem, men det endte med, at vi alligevel besluttede at holde fugleskydning, og at Heis i stedet skulle faa sig en lille lærestreg i form af et par velvalgte ord. Jeg var sekretær og sandstryger, saa det blev mit job baade at holde og nedskrive »overraskelsen«, hvilket jeg gjorde med glæde.

Dagen gik som den skulle med alle de sædvanlige forberedelser til festen. Paa Fuen gennemgik vi talen i raaben og skrigen og syntes egentlig ikke, at den var særlig skrap. Inden aftenbordet samledes vi igen paa Fuen for at tage vore ordner. Vi besluttede, da der endnu gik rygter om, at vi ikke ville holde nogen Fugleskydning, ikke at tage ordnerne paa før efter talen, saa det hele kunne komme til at staa paa et mere overraskende stade.

Efter indtagelsen af maaltidet blev tallerkener og glas baaret ud. En af Heis's kedelige »skikke«, som han paa staaar, man paa skolen har haft siden

Arilds dage. Misforstaaelsen har jo sine ideer om, hvad man har gjort siden Arilds dage, og hvad han selv har fundet paa de sidste par aar. Naa, jeg slog paa et tiloversblevet glas og begyndte.

Som altid, naar den sædvanlige tale kommer, smider diplene – undtagen 6'te – sig ind over bordene og gir sig til at snorke, men langsomt aabner de øjne og ører og sidder maabende. Der var dødsenstavshed i spisesalen – ganske epokegørende, ikke? Et syn for guder. Jeg stod ved sjettes bord, med ryggen mod Heis. Jeg kunne ikke se ham, men han skal efter øjenvidneberetning have opført en hel akt direkte taget fra Pantomimeteatret i Tivoli. Skiftende i alle regnbuens farver, med aaben og lukket mund, missende og vidt opspærrede øjne, hvide krampagtigt knyttede hænder, som han ikke vidste, hvor han skulle gøre af. Hans opførsel kan maaske ogsaa sammenlignes med en nervøs ung mand, der for første gang ser paa striptease.

Og alt dette p.gr. af følgende:

Disciple!

Som alle ved, er det 7.s tunge lod hvert aar at arrangere en fugleskydning. Det er noget som simpelthen er 7.s job. Der ligger et ikke helt lille arbejde bagved. En fugleskydning gror ikke saadan uden videre op ad jorden. Som naturligt var, skulle man tro, ville 7. møde velvilje for sit arbejde fra højere sted. Det vil være rimeligt, og saadan har det vel ogsaa en gang været.

I aar har vi som 7. klasse gaaet ind til det arbejde, som ventede os, med glæde, idet vi alle sagde til os selv: »I aar skal det være alle tiders fugleskydning«. Men denne iver og arbejdsvilje er ganske stille ebbet ud, idet vi nærmest, efter hvad vi selv føler, har mødt uvilje mod vor indsats. En uvilje, der ikke har spor udseende af psykologisk forstaaelse. Man skulle jo tro, at det var i skolens interesse, at fugleskydningen blev en festlig begyndelse paa skoleaaret, og for at blive festlig maa de, der arrangerer den, gøre det med glæde, og hvad ville være mere naturligt end at arran-

gøjerne fandt hjælp og smil paa deres vej. Der har ikke vist sig ret mange smil.

Hvilket ramaskrig ville der ikke hæve sig baade hos diple, gl. herloviaanere og hørere, hvis et aar fugleskydningen ikke blev til noget, fordi 7. i sidste øjeblik nægtede at gøre noget ved historien og simpelthen nedlagde arbejdet lørdag morgen. Denne handling har 7. i aar stærkt tænkt paa. De har ikke følt sig videre opmuntrede til at fuldende det arbejde som de er begyndt paa. De er forbitrede over den maade, de er blevet behandlet paa. Og derfor er det ikke for 7.s egen skyld at fugleskydningen i aar er blevet til noget, men nærmest for diplenes og gl. herloviaanernes. Vi vil nødig fratage dem en saadan fornøjelse og nødig bringe dem den forbitrelse og sorg som uvægerligt ville vise sig, hvis fugleskydningen 1957 ikke blev til noget. Hvilken flad fornemmelse ville det ikke være at rejse langvejs fra hened for at komme sammen med gamle kammerater og opleve fælles minder og saa se at det hele var i opløsning.

Dette og kun dette vil vi ikke være skyld i. Utak er verdens løn!

Efter talen satte vi – stadig i dødsstøv-tavshed ordnerne paa os, og saa lettede støvtaavhedens baand, og jeg læste de forskellige udnævnelser op.

Da bordet blev hævet, meddelte Heis til den første den bedste, at han øjeblikkelig ville se statsministeren, Jens Vuust, og mig paa sit kontor. Vi listede derind, mens hele skolen stod og lænede sig til Starkgelænderet.

Heis aabnede ikke for os. Vi gik lige ind. Han stod og holdt sig til kaminen. Og pludselig udbrød han: »Er I klar over, at dette er det værste, jeg har været ude for i min tid paa Herlufsholm!« Pause. »Uforskammet af Jer. Havde der ikke været svenske gæster, var jeg øjeblikkelig gaaet!« Det var jo godt, at svenskerne var der, saa han ikke gik glip af noget, tænkte vi, men sagde det ikke.

»Er I egentlig klare over, hvem der har det største arbejde med saadan en fugleskydning?« hvæsedede han og saa paa mig. »Nja, vi har jo alle i klassen haft en hel del at gøre, men arbejdet er jo nogenlunde fordelt.« Jeg havde vist ikke opfattet spørgsmaalet rigtigt efter hans hoved, saa han vendte sig til Vuust. Denne svarede næsten ordret ef-

ter mig – han har desuden saa at sige altid et grin paa, naar han siger noget – og da var manden ved at faa et kolerisk anfald. »Du M.-P., der er saa dum, forstaar jeg udmærket svarer saa idiotisk; men du Vuust, der hører til de mere velbegavede ---- tror I ikke det er mig, der har haft det største arbejde!« næsten skreg han.

Vi tænkte begge paa, hvilket frygteligt arbejde det er for ham og med hvilken afsky, han hvert aar sender invitationer til egnens og langtfra kommende honoratiore, grever, baroner, millionærer osv. Han kom derpaa ind paa en særdeles indviklet udvikling om, hvor dum jeg var, og hvor klog Vuust var – eller burde vise sig at være. Alt fremsagt i stakato. Han sagde ogsaa, at han udmærket godt vidste, at det ikke var mig, men andre, der havde skrevet ta-

len. Der tog han jo faktisk fejl, men hvem, han vidste, det var, sagde han aldrig. Hans afsluttende replikker gik ud paa, at han ikke vidste, hvad han skulle gøre ved os, men hvis noget lignende gentog sig under aaret, ville han slaa haardt ned, og med ordene: »I kan gaa!!« gled vi ud.

Den næste dag gik straalende, og derefter fulgte for mig et lille ophold paa sus sammen med Leno, der havde faaet store fugl i knolden. Stemningen var i nogen tid hos en del hørere noget kølig. Heis var usandsynligt venlig og flink – men tiden læger saar!

De, der endnu måtte være i tvivl om, hvad »skandollen« er for noget, henvises til juni-nummeret af Herloviaaneren (red.).

Mortens aften

Vi var 26, der samlede til en hyggelig aften i Pasta Basta, en succes – må man sige – sammenlignet med sidste år, hvor arrangementet måtte aflyses på grund af manglende tilslutning. I 1995 faldt det på en fredag, i år på en søndag – måske er det forklaringen.

Gæstetaler var multikunstneren Jens Fink-Jensen ('76), som oplæste egne digte, heraf nogle med underlægning af synthesizer-musik. Underholdning i usædvanlig klasse!

Vi bringer et eksempel på hans lyrik:

Af de samme drømme

Der over havet
Ligger den anden kyst
Det fjerne land
Jeg længes efter

Som flyvefiskene længes
Efter at svæve
Over skibenes master
Og betvinge to elementer

Som delfinerne længes
Efter at fortælle menneskene
Deres kloge sælsomme historier
Om lykke og naturens ligevægt

Det land vi så
Da vi var to om at se
Og to til at vågne
Af de samme drømme

Jens Fink-Jensen

Fra Irma kunstbæreposen nr. 295.

Tidsbilleder III

af Erik Svarre ('65)

Hva' me' kulturen? Hvilke muligheder havde 60'ernes herloviaanere for at fordybe sig i og opleve kunstens og kulturens verden i en tid, hvor kunsten og kulturen stod i fornyelsens tegn?

Det lille herlovianske univers rummede f.eks. en organist *Andreas Larsen*, der med utrættelig indsats og musisk trylleri i både timer og efter skoletid formåede at åbne selv den mest umusikalske lille podes ører for musikens store glæder – både som lytter og som udøvende i skolens kor. Hvem har f.eks. ikke følt en sjælens symbiose med det høje ved afsyngelse af *Te Deum* med en inderlig følelse af sound-around-effekt, før den slags elektroniske fænomener var opfundet?

Desuden rullede der dagligt fra det lille udsted *Abbednæs syd for Næstved* en lille *Renault Dauphine* ind i det herlovianske samfund med tegne- og sløjdlærer *Albert Svendsen* – besjælet af en indædt trang til at indvie egnede og ikke-egnede både i tegnekunstens klassiske dyder såsom at kunne gengive en græsk vase i rette facon og med skyggen trukket op i passende styrke, og mere moderne kunstneriske udtryksformer som f.eks. emaljebændte smykker. Det skete både i timer og efter skoletid. Hans utålmodighed med de ikke-egnede fik ikke sjældent hans kunstneriske temperament til at løbe løbsk med en efterfølgende følelsesudladning i form af slag med stokken.

Albert Svendsens efterfølger i tegne- og sløjdsalen, keramikeren *Arne Bang*, var en mere flegmatisk natur, men hans engagement i indførelsen af diplene i kunstens verden var også følsomt og stort.

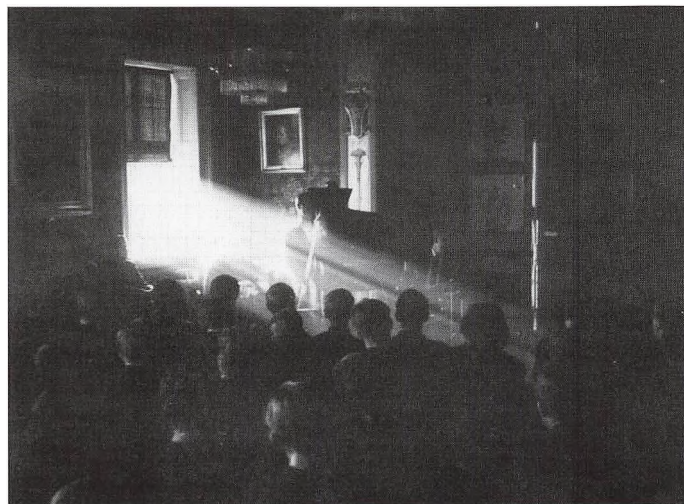
Så var der *Borelli-Møller*, som tog os med til kunstens hellige haller i *Kählers Keramiske Fabrikker i Næstved*, hvor selveste mester *Herman Kähler* indviede den undrende skare i brændeovnenes helt afgørende effekt på de keramiske værkers farver og fremtoning. Det nærmeste man kunne komme alkymi i den kemiske verden! Samme oplevelse af kemiens rækkevidde i forening med kunsten blev os forundt, når kursen på

Borelli-Møllers lille DKW og rækker af cyklende dipole blev sat mod Holmegaard Glasværk, hvor glaspusterne fyldte os med dristige fantasier om bløde forme og faconer

.....

Jo, den tids spørgsmål »hva' me' kulturen« kan absolut besvares positivt set i bakspejlet. Fundamentet til forståelse og indlevelse i kunstens og kulturens verden blev bestemt lagt, selv om det foregik med små armbevægelser og i et meget lokalt regi. Strømningerne ude fra den store verden fornemmedes sjældent – andet end i de små foreninger af dipole, hvor man forsøgte at følge sporet i den tids spændende nyorientering inden for musik, kunst, arkitektur m.v.

Men af og til blev *Herlufsholms døre* åbnet for bulderet ude fra det omgivende samfunds kunstneriske og kulturelle forandringer. Det gav chokbølger i den herskende kunst- og kulturforståelse på stedet. Vedstående billede kan stå som et illustrativt eksempel på en sådan åb-

ning, hvor to verdener stødte sammen. Billedet stammer fra festsalen, hvor eftermiddagslyset falder ind på *Erik Moseholms trio* under et besøg med *Jørn Elniff* (trommer) og *Finn Savery* (klaver). Det var andre toner, end når *Thildes Hot Five* spillede op til skoleballerne med danselærerinde *fru Lunds* klingende røst som overliggende tone i lokalet!

Redaktionen ser gerne, at andre nu overtager stafetten fra Erik Svarre og indsender en kort tekst og billeder, der fortæller noget karakteristisk om en bestemt tid.

TROLLEAFTEN, BRUXELLES

Gl. herloviaanere i BENELUX:

Der inviteres til Trolleaften fredag d. 10. januar 1997 hos *Jette*, søster til *Peter Varming* ('59) og *Claus Ahnfeldt-Møllerup* ('55) på *Topaas Laan 27, B-3090 Overijse* (tlf. 02-688.0684, – kontor 02-707.5438)

Ring eller skriv så vi modtager svaret ikke senere end 6. januar, hvis du og gerne din bedre halvdel kan deltage. Nærmere instruktion vil da fremkomme.

De venligste hilsner

C. C. Olsen-Møller

Officer og kvinde

af C.C. Rejnhold Jørgensen ('91)

Kravene er de samme – men kvinderne skal stadig bryde grænser

Officersuddannelsen stiller store krav til kadetternes hjerne og krop – uden skelen til køn. Måske derfor er der kun to kvinder, der optages på hvert hold på Hærens Officersskole med op imod 80 kadetter. Løjtnant Christina C. Rejnhold Jørgensen er kadet og godt midtvejs i uddannelsen, og hun er ikke i tvivl, når hun kaster blikket tilbage på den tid, der er gået.

Er du også til sved på panden! Faldskærmsudspring! Militær femkamp! Jægerkorpset! Fægtning! Lancier! Kort sagt – masser af fysiske udfoldelser kombineret med mulighed for en af Danmarks bedste lederuddannelser, ja, så skal du søge ind på Hærens Officersskole. Da jeg i min gymnasietid – gennem nogle kammerater – hørte om denne uddannelse, fik jeg respons på nogle af de spørgsmål, jeg tit og ofte stillede mig selv, hver gang tanken om min fremtidige uddannelse strejfede mig. Hvor finder du en uddannelse, der stiller store krav til både hjerne og krop? Tænk at kunne kombinere fysiske aktiviteter med lige dele undervisning! Som kommende premiereløjtnant må jeg svare – at det kan man – også som kvinde, men kun hvis man har vilje og samtidig forståelse for, at uanset køn kræves der det samme.

Inden min start i forsvaret – for nu 4 år siden – var der intet i min familiemæssige baggrund – bortset fra at min mor var feltpræst – der lige netop talte for, at det var der, jeg skulle forme min fremtid. Jeg voksede op som den midterste i en søskendeflok på tre. Vi tilbragte de første 10 år af vores barndom i en ejendom beliggende tæt ved Herlufsholm skoven. En beliggenhed der gjorde, at jeg sammen med resten af familien fik mulighed for at dyrke vores store interesse for naturen og jagt. Yderligere fysiske udfoldelser fik jeg

igennem konkurrencegymnastik, og senere, da vi flyttede på landet, gik det meste af min fritid med at opdrætte og træne min dressurhest. En interesse der både gav disciplin og ansvarsbevidsthed, samt en evne til i konkurrencesituationer at præstere det optimale her og nu.

Selvfølger er baggrunden for min optagelse på Hærens Officersskole ikke kun mine fysiske præstationer. Der kræves her, som ved mange andre uddannelser, en boglig baggrund. Den bestod i mit tilfælde af folkeskolens afgangseksamen fra Vor Frue skole i Næstved, samt mat-samf studentereksamen fra Herlufsholm, kombineret med diverse collegeophold i udlandet for at dygtiggøre mig på det sproglige område. Forud for studentereksamen havde jeg søgt Sergentskolen på Fyn, og efter diverse psykologiske, boglige og fysiske prøver startede jeg i Odense Januar 1992.

Var det koldt ude, så fik jeg hurtig varmen med de krav, der blev stillet rent fysisk. Ikke umulige – men hver dag var en udfordring – for selv om ens form gradvis forbedredes, så øgedes kravene i lige så fuldt mål. På det militære område lærte man at holde hovedet koldt i pressede situationer. Som eksempel kan anføres: Var man udpeget som fører for 8-10 mand på ens hold, så skulle man – selv om chefen råbte i det ene øre, og man hverken havde spist eller sovet ordentlig i et par døgn – være i stand til bedst muligt at lede og tage beslutninger for

sin flok. Situationer jeg ofte blev stillet i, da jeg i en periode på 2 år fungerede som sergent ved Danske Livregiment i Vordingborg. Jeg fik som 20-årig ansvaret som næstkommanderende i en deling på 30 mand. Det var en enorm udfordring, da de fleste var ældre eller jævnaldrende. Hver dag stillede krav om forberedelse til lektioner, overholdelse af mødetider og påklædningsbestemmelser (velpudsede støvler bl.a.) samt humør og viden til at kunne svare på utallige spørgsmål fra en flok på 30 mand. Havde man så oven i dette styrke til at bære et ekstra gevær under en uge-lang øvelse, ja, så var respekten der automatisk.

I Vordingborg fik jeg nok også det sidste skub, der skulle til, så jeg – som kvinde – fik mod til at fortsætte den militære uddannelse. Det har nemlig altid været væsentlig for mig, at min kvindelighed og de værdier den har, ikke skulle forsvinde ud i den blå luft i det mandsdominerede samfund, som militæret jo stadig er. Sergenttiden bekræftede mig i denne indstilling. Soldaterne accepterede mig, som den jeg var. Jeg behøvede ikke at klippe mit hår kort, aflægge make-up, tillægge mig »mandemane-

Sergent og gruppefører i felten ved Oksbøl oktober 1993.

rer« o.s.v - det gik helt fint uden, så fint, så da jeg måtte sige farvel til mit mandskab, gav de udtryk for det gode forhold vi havde haft ved at forære mig en afskedsgave. Det var »såmænd« rødt blondeundertøj ledsaget af et kort med verbale roser. Undertøjet er siden blevet godt brugt, men kortet hænger indrammet på min væg som minde om en god tid. Efter veludført sergenttid samt indstilling fra regimentet bestod jeg en optagelsesprøve til Hærens Officersskole, bestående af boglige prøver, intelligensprøver, psykologsamtaler samt fysiske tests.

Med dette bag mig startede jeg på Frederiksberg Slot i september 1994. Her kom jeg så lidt væk fra felten med jord under neglene for at gennemføre en akademisk uddannelse, der giver mig redskaber til at planlægge, tilrettelægge og gennemføre en uddannelse for et kompagni (150 mand) i 1997, når jeg bliver udnævnt. Disse redskaber består bl.a. af fag, som man benytter i den daglige tjeneste på kasernen, samt dem man benytter som taktisk fører ude i felten. Nævnt i flæng: Taktik (hovedfag), sprog, matematik og økonomi, ledelse, psykologi, retslære med videre, samt fysisk uddannelse og træning. Klasse-sammenholdet er vigtigt, så man til trods for en til tider stor lektiebyrde har tid til at tage en øl i kælderen og deltage i både sommerfester og lancierballer, der afholdes på skolen.

På vores 14 dages patruljetur hos Jægerkorpsset i efteråret viste det sig, hvor uhyre vigtigt et stærkt sammenhold er og hvor positivt det også kan være at have en kvinde med på holdet. Turen er fysisk meget krævende, og derfor er det ikke ualmindeligt, at ikke alle gennemfører. Ét sted var gennemførelsesprocenten dog høj – nemlig i de grupper hvor en kvinde deltog. Moralen højnes, »for hvis hun kan, så kan vi bestemt også.« Naturligvis er der også ulemper forbundet med det »at stikke en smule af« fra sine omgivelser. Man er aldrig den grå mus, der glider i ét med tapetet. Rart når man har præsteret noget godt, men absolut ikke, når det modsatte er tilfældet. Men det er dog blot krusninger på overfladen.

Jeg har til dato ikke på noget tidspunkt fortrudt mit karrieremæssige forløb. En spændende uddannelse, der for mig at se bliver mere og mere internati-

Løjtnant på Frederiksberg Slot sommeren 1996.

onal. Tænk blot på de sproglige færdigheder, der er nødvendige, hvis vi skal

begå os i tjeneste uden for landets grænser, for tiden i ex-Jugoslavien. Jeg har da også i min studietid været på udvekslingsophold i Kaliningrad i Rusland samt Litauen. Derudover har jeg fået en god løn, flotte omgivelser (Frederiksberg Slot) og gode kammerater. Endvidere er fremtiden ligeså udfordrende med muligheder for udlandsophold (FN-tjeneste), kompagnichef, kontinuerlig videreuddannelse, samt funktionen som stabsofficer i både Hærens Operative Kommando og Forsvarskommandoen.

Mine forventninger – da jeg i sin tid søgte ind i forsvaret – var mangfoldige, men især vil jeg fremhæve en aktiv og engageret hverdag samt en personlighedsprægende uddannelse.

Med de erfaringer jeg indtil nu har gjort, så er der – hvis jeg selv vil og evner det – fine betingelser for en karriere. Om mit køn i den sammenhæng har nogen betydning skal jeg lade være usagt, men blot tilføje, at man selvfølgelig ikke kan lukke øjnene for, at der stadig vil være grænser, der skal overskrides. Dog tror jeg her, at tiden ganske givet arbejder på min side. □

Julebazar

Vi har i år den store ære at indbyde alle interesserede til at komme til julebazar **lørdag d. 14. december fra kl. 10-12**. Bazaren bliver holdt og organiseret af diplene og overskudet går til SOS-børnebyerne.

Der vil være mulighed for køb af forskellige »julegodter« samt rundvisning i det nye fysicum.

Efter to forhåbentlig hyggelige timer, vil der være mulighed for at genopleve den gamle kirkejul og deltagelse i middagsbordet mod et symbolsk beløb, hvor der traditionen tro vil blive serveret risengrød.

Vi håber meget på, at I har tid og lyst til at deltage og støtte vores gode formål.

Med venlig hilsen

SOS Udvalget

Herluf Trolles og Birgitte Gøyes våbener i praktisk brug

af Lennart Konow ('54)

En lille beretning om, hvad der (også) kan blive udbyttet af at deltage i en herlovianerfrokost.

En helsidesartikel i Jyllands-Posten med overskriften »Våbenskjolde og symboler« fangede min interesse. Artiklens tema var en udstilling på Anneberg-Samlingerne ved Nykøbing Sjælland om »Heraldik – fra korstog til IC 3-tog«. Udstillingen var arrangeret af Heraldisk Selskab med selskabets sekretær, Carsten Frölich, som primus motor.

En opringning til Carsten Frölich bekræftede, at udstillingen også ville være et besøg værd for herlovianere: Frölich havde på Herlufsholm lånt så mange eksempler på »anvendt heraldik«, at han havde kunnet indrette en særskilt montre på udstillingen om Herlufsholm.

Ved herlovianerfrokosten i begyndelsen af september omtalte jeg udstillingen – med det resultat, at Erik Langkjær ('44), Ann Jensen ('93) og jeg søndag den 22. september bilede til Anneberg. Det blev en god oplevelse, som det forhåbentlig er dokumenteret ved billederne på denne side, også selv om fotografierne må gengives i sort og hvidt.

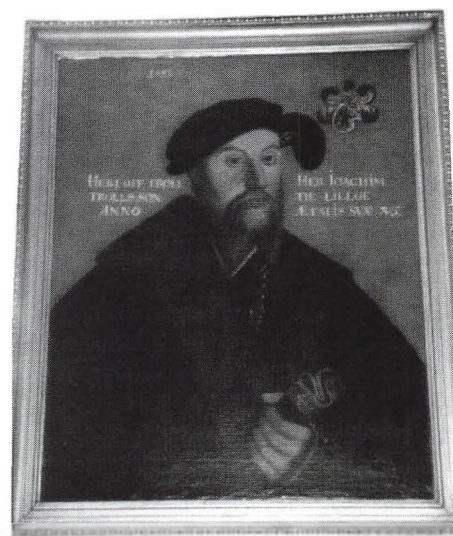
Den lille delegation mødtes på Anneberg med Vibeke og Erik Geleff ('49), der venligt havde inviteret til en efterfølgende frokost i deres sommerhus på Nakkehage, få kilometer fra Anneberg. Det blev et godt nachspiel.

Udstillingen sluttede den 29. september og bliver desværre ikke gentaget. Det er

synd for de mange herlovianere, der ikke fik besøgt Anneberg. Men vi får nu alligevel alle glæde af udstillingen: kontakten til Heraldisk Selskabs sekretær, Carsten Frölich, førte til en aftale med ham om at tegne et nyt og smukkere hoved til »Herlovianeren« – det vil blive anvendt første gang ved trykningen af det blad, som udkommer i marts 1997.

En glad trolld fra søværnets fregat »Herluf Trolle«.

Stifternes malerier fra festsalen på Herlufsholm.

I sin anmeldelse i Weekendavisen 4.-10. oktober 1996 af Axel Bolvig: *Reformationens rindalister* skriver Bent Blüdnikov: »Der er nogle få gennemtrængende analyser af kalk- og portrætmalerier. De hører til bogens bedste sider. Her får vi konkrete eksempler på historikerens anvendelse af billedanalyse. Se f.eks. på den lærde kvinde Birgitte Gøyes portræt; hvor hun – i modsætning til alle andre kvindeportrætter fra tiden – vender øjnene ud mod tilskueren. Blikkets direkte stirren mod publikum må være udtryk for selvbevidsthed; og det var med god grund, for Birgitte Gøye var sin tids mest belæste kvinde og desuden gift med hofmester Herluf Trolle. Gøyerens våben er malet i øverste venstre hjørne, og alene inddragelsen af faderen på denne måde viser en ikke moderat selvpromovering for tiden«.

Det skal dog tilføjes, at Anneberg-portrættet kun er en halvgod kopi af originalen fra 1551, hvor blikket som nævnt tydeligt er rettet mod beskueren.

(Red.)

Fortid og nutid: Marcus Gøyes begravelsesskjold (1698), blazerbadges (ca. 1950), guide for forældre (1995).

To golfturneringer

af Hans Ole Knudsen ('58)

Golfmesterskaber 1996

Gammel-herloviernes golfmesterskab for 1996 afholdtes igen i år på Skjoldenæsholm golfbane – fredag d. 30. august 1996. Dette var altså ikke fredag før Fugleskydningen, som vi ellers altid har stilet efter. Det gjorde vi for så vidt også i år, men blev »snydt« ved at tro, at Fugleskydningen altid finder sted på den sidste lørdag i august. det gør den altså ikke. Var det ikke en fast tradition engang – før verden gik af lave?

I år var det femte gang turneringen afholdtes – et mini-jubilæum. Indtil nu har i alt 40 gammel-herloviанere været med i turneringen en eller flere gange. 5 har været med alle fem gange siden 1992. Vi har endnu ikke haft deltagelse af hverken fynboere eller jyder – de store afstande her i Danmark – men ellers havde vi i år fornøjelsen af golfspillere fra Luxembourg, Hong Kong og Philipinerne.

Der var igen sendt indbydelse ud til alle, der på noget tidspunkt har vist interesse for at deltage – i alt 60 personer. Matchformen var Stableford på basis af officielt handicapindeks. De 20 deltagere i 1996 turneringen var: Erik Berneke ('57), Michael Bjerglund ('75), Sune Sebber Christensen ('89), Erik Enegren ('58), Christian Gottschalch ('90), Nils

Havsteen ('57), Bjarne Hesse ('57), Tobias Jens Kampmann ('90), Hans Ole Knudsen ('58), Hans Henrik Kondrup ('71), Jørgen Moltke-Leth ('57), Gert Nielsen ('75), Mikkel Possing Olsen ('94), Peter Egens Pedersen ('67), Anders Richert ('75), Adam Rosting ('92), Peter Rosting ('60), René Salicath ('60), Eivind Sveinbjörnsson ('65), Peter Sveinbjörnsson ('95).

Efter den våde match i 1995 var vi igen begunstiget af glimrende vejr. Bortset fra lidt (konstant!) side- og modvind var det svært at vinde gehør for forklaringer om årsager til dårlige præstationer.

Vinder blev Tobias Kampmann, der således er gammel-herloviernes golfmester 1996. Han blev behørigt hyldet og fik den af Herloviанersamfundet udsatte vandrepokal. Anders Richert, Christian Gottschalch, Hans Henrik Kondrup, Nils Havsteen og Eivind Sveinbjörnsson var de tætteste forfølgere.

Foruden vandrepokalen uddeltes mange andre præmier, herunder også sponsorpræmier fra Haagensen i Næstved, H.H. Leschly, A/S Storebælt, Jydsk Rengøring, René Salicath og Juniperus A/S, som også havde afholdt udgiften til udsendelse af indbydelse til

matchen. Vi håber på fortsat og gerne udvidet sponsor-bevågenhed i 1997, og siger tak for præmierne til den her afholdte turnering.

Arrangementet sluttede med den traditionelle gode middag, god stemning, og resolute forventninger til, hvor godt vi alle sammen vil klare os til næste år.

I 1997 afvikles mesterskabet fredag den 29. august, startende kl. 12.30, igen på Skjoldenæsholm golfbane. Det skulle så igen være fredag før Fugleskydningen. Under alle omstændigheder vil golfmesterskabet altid blive afholdt den sidste fredag i august. Det kan jo så være, at Fugleskydningen indrettes herefter!

Hans Henrik Kondrup checker udstyret.

Golfspillende gammel-herloviанere, som ikke »står på listen« – som ikke fik brev om matchen i 1996 – kan kontakte Hans Ole Knudsen for at få invitation til 1997. I juli/august udsendes de nærmere detaljer. Turneringen er åben for alle gammel-herloviанere med minimum 2 år på Herlufsholm og med officielt klubhandicap (max handicap-indeks 32).

Vel mødt og på gensyn den 29. august, 1997.

Hans Ole Knudsen
Højbro Plads 17, 3.
1200 København K.
Tlf/privat: 33 93 38 20
kontor: 33 11 30 20

Kneben sejr over gammel-soranerne i golf

Fredag den 20. september 1996 kæmpede 8 brave gammel-herlovianere, hver udstyret med 12-14 køller – og et lignende antal bolde – mod 8 gammel-soranere med de samme »våben«. Spillet var golf, og kamppladsen var Skjoldenæsholm Golfbane.

Matchen var som sidste år Stableford, og hvert hold kunne smide de to dårligste scores væk. Før matchen var planlægningen og forventningerne engagerede og store. Den taktiske holdop-

stilling studeredes og kommenteredes ivrigt, som billedet viser.

Vi var jo de regerende mestre, indehavere af trofæet »Panduro's Putter«, som nu var blevet både lakeret og forsynet med hele to messingskilte. Både vi og gammel-soranerne havde i år haft problemer med at få tilstrækkeligt med tilmeldinger, og især i rimelig tid. Vi otte, der mødte frem, var dog ikke i tvivl om, at vi udgjorde det stærkeste hold, der kunne stilles. Gammel-soranerne var meget »tændte« i år og appellerede desuden før starten til alle højere magter – se billedet af gammel-soranernes anfører.

Guderne var da også med gammel-soranerne fra starten. De førte efter de første 6 huller, efter 12 huller, og efter

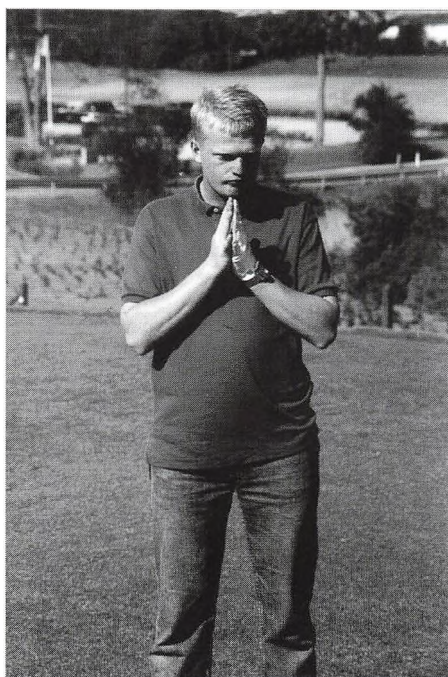
15 huller. Vi andre havde sved på panden og klamme hænder. Det tegnede ikke godt. En ekstra kraftanstrengelse og stabile nerver, hos især Kondrup, Richert og Sveinbjörnsson sikrede os imidlertid sejren. Den var ikke stor, men den var der. Vi fik et snit på 27,5 Stableford points, og gammel-soranerne fik 27,2 – 165 points for 6 spillere mod 163.

Det var udmærket golfvejr – se blot solskin og god stemning før starten på 1. hul – men der blæste en strid vind, der resulterede i forholdsvis beskedne scores. Når sejren blev så lille, måtte vi jo under den efterfølgende, hyggelige middag hovere så meget desto mere over for vore modstandere, og det gjorde vi. Det hjalp selvfølgelig også på stemningen, at gammel-soranerne havde formået Bryggerigruppen til at være sponsor for drikkevarer. Tak til Faxe.

Gammel-soranerne var lige efter bekendtgørelsen af resultatet nærmest i chok. De havde efter matchen og til midt i middagen troet, at de havde vundet. Reaktionen kan ikke refereres, den var ubeskrivelig.

Deltagerne på det vindende gammel-herlovianer hold var i 1996: Michael Bjerglund, Torben Hage ('82), Hans Ole Knudsen, Hans Henrik Kondrup, Steen Højlund Rasmussen ('70), Anders Richert, Eivind Sveinbjörnsson og Birgitte Svendsen ('94).

Nu har gammel-herlovianerne 2 skilte på trofæet, og gammel-soranerne er virkelig »sultne«. Vi dyster igen til september 1997. Matchform og afvikling overvejes, indtil græsset igen bliver grønt.

Fra de gamle Arkiver

Herloviaeren 3. Aargang, Nummer 2, April 1925:

FRA GAMLE DAGE.

Ved at blade i nogle Numre af »HERLOVIANEREN« faldt mit Øje tilfældigt (i Tillæget til Ebbe Nergaards Herloviaerordbog) paa: TRANKOMPAGNI. Dette Ord, der nu er gaaet af Brug, stammer fra en Tid før Frk. Anker og det lille udmærkede Sygehus, dengang da Skolens Inspektør havde Tilsynet med de syge, og det var bl. a. saaledes ham, der uddelte Levertran. Nergaards Forklaring: Diple, der for deres Helbreds Skyld eller som Straf mødte paa et bestemt Klokkeslet for at faa Levertran, mindede mig om en Anekdotte fra Trankompagniets Tid, jeg engang har hørt, og som jeg her vil lade gaa videre: Inspektøren, Overlærer Leth, opdagede udenfor sin Dør en Pøl, og det viste sig, at Drengene, naar de havde faaet deres Tran (der jo dengang i Reglen var væmmelig harsk), hurtigt muligt styrtede udenfor og spyttede det ud. Leth var imidlertid en snarraadig Mand. Da »Patienterne« næste Gang havde faaet deres Dosis, holdt han dem tilbage og sagde: »Jeg har en lille Sang, som vi for Fremtiden vil synge, naar I har faaet Jeres Levertran.« Den lød saaledes:

Nu Trannen er nede,
og intet til Rest:
det fede, det fede
det smager dog bedst.

Naar den var afsunget, sagde Drengene mange Tak, og først saa fik de Lov at stikke af. K.

Herloviaeren 3. Aargang, Nummer 3, Juni 1925:

DE SIDSTE ATHENIENSERE.

I Aar dimitteres for sidste Gang gammel-sproglige Studenter fra Herlufsholm. Skoleprogrammet for 1924 meddelte, at »som Følge af den ringe Tilgang til den klassisk-sproglige Linje vil Skolen fremtidig kun give Adgang til Gymnasiets ny-sproglige og matematisk-naturvidenskabelige Linjer«.

Til Gengæld vinder de nye Sprog Terræn: Matematikerne i 2. og 3. Gymnasieklasse faar nu to Timer ugentlig i Tysk.

Ved lov af 1903 gennemførtes, i Stedet for den tidligere Tvedeling i sproglig-historisk og matematisk-naturvidensk. Retning, en Tredeling: klassisk-sprog-

lig, ny-sproglig og matematisk-naturvidenskabelig. Første Gang der paa Herlufsholm dimitteredes Studenter efter den nye Ordning var i 1910. Fra dén Gang og til nu (16 Aargange) er der dimitteret i alt 42 Studenter af den klassisk-sproglige Retning. Aargangen 1921 har Rekorden, med 6 »gammel-sproglige« Studenter.

Helge Bernth og Børge Neerup – af Dimissionsholdet i Aar – bliver Herlufsholms »sidste Atheniensere«.

”25. JUNI 1565“.

I Vimmelskafte i København, paa Hjørnet af Niels Hemmingsensgade, har man fornylig revet et gammelt Hus ned. Det var ikke for kønt, og stammede vistnok fra Tiden efter »den fyrgterlige Ildebrand«. Men mon mange af de Herloviaere, der sikkert har passeret det i denne Tid, hvor i al Fald dets Forsvinden tildrog sig Opmærksomheden, har tænkt paa, eller vidst, at Tomten, i al Fald, var historisk for os. Der stod nemlig, vistnok lige indtil Københavns Brand, den Gaard hvor Herluf Trolle og Birgitte Gjøe boede naar de opholdt sig i Staden; den Gaard der havde været historisk som »Mor Sigbrits« allerede før den kom i Trollernes Eje. Og det var dér Herluf Trolle døde, den 25. Juni 1565, netop for 360 Aar siden. Han var kommet tilbage til København to Uger før, efter Søslaget ved Femern. Hans Skib havde lagt ind ved Højbro, og skønt saaret i Arm og Hofte var han gaaet hjem til sin Gaard tilfods, »med Sværdet paa sin Skulder«, som Resen fortæller. Men medens han havde sørget for at de andre saarede blev forbundne først, var der gaaet Koldbrand i hans egne Saar, og det blev hans sidste Vandring. Vi tør tro, at som han laa dér paa Sygelejet, i de lumre Sommerdage, med Blikket strejfende ud gennem de aabne Vinduer, over mod de grønne Træer paa Helligøjste's Kirkegaard, er hans Tanker mangan Gang fløjet i Længsel til Skovene om Herlufsholm; og at naar Fru Birgitte sad hos ham, og deres gode Ven Niels Hemmingsen kom ind for at se til den syge, har sikkert en af de Ting, der blev bedt for og talt mest om, imellem de tre, været »Skolen dernede« og dens Fremtid.

Naar nu om kort Tid et nyt Hus rejser sig paa den gamle Tomt, vilde det saa ikke være en Tanke, om der et Sted i dets Mur kunde blive Plads til en beskedne Sten der fortalte at:

HER STOD DEN GAARD, HVOR HERLUF TROLLE DØDE;
OG HERLOVIANERSAMFUNDET SATTE DENNE STEN
TIL HANS MINDE.

Tanken blev aldrig realiseret (red.).

Palle de Bang ('38) har sendt redaktionen disse billeder fra fugleskydningen den 24. august, hvor gl. herlovanere traditionen tro årgangsvise fik mulighed for at præstere et enkelt skud til Store Fugl. På billedet tv. er det ex-forstander Aage Wolff-Sneedorff ('39) og på billedet th. er det de Bang himself, der for-gæves prøver at ramme. I brevet gør han samtidig opmærksom på, at den sidste fugleskydning foran skolebygningen fandt sted 1934 og ikke 1916 som anført i billedteksten på side 1396 i julinummeret.

Vi takker!

Personalia

Indlæggen i „Personalia“ modtages fra „gamle“ elever, der indsender nyheder og avisudklip om deres klassekammeraters virke og bedrifter samt meddelelser af interesse om skolen og tilknyttede aktiviteter. Omfanget af „Personalia“ beror dels på antal nyheder og dels på kendskabet til nyhederne. Der anmodes derfor om, at nyheder og meddelelser sendes til personalia-redaktøren enten pr. post eller pr. telefax.

Personaliredaktør
Svend Bahn Sanger
Hillerødvej 134 A
3300 Frederiksværk
Telefon/Telefax: 47 77 75 50

1926
Professor emeritus, dr. phil. F.J. Billeskov Jansen blev den 3. oktober 1996 interviewet af Berlingske Weekendavisen. Billeskov Jansen fortæller i interviewet, at han ikke vil skrive sine erindringer og begrunder det med, at en persons egen erindringsbeskrivelse uvilkårligt vil blive farvet efter den opfattelse af begivenheder, som personen har, samt af modet hos personen selv til at gå tæt på oplevelserne. I interviewet fortæller Billeskov Jansen om sine forskellige arbejdsperioder og om den litteratur, som var knyttet til dem.

1930
Fhv. direktør, cand. polit. Henning Friis er fyldt 85 år. Han var initiativtager til Socialforskningsinstituttets etablering og dets direktør i perioden 1958 til 1979. Efter sin pensionering har han ufortrødent fortsat sin ældreforskning, og siden sin afgang i 1979 bl.a. været leder af Egmont Fondens og Ældre Fondens store fremtidsstudie om de ældres forhold i fremtiden. Igennem dette arbejde var Henning Friis leder af EF-Kommissionens undersøgelser om fattigdom i Danmark og WHO-rådgiver om ældre i 1980 til 1982. I 1982 blev han æresmedlem i Dansk Statistisk Forening.

1935
Professor, civilingeniør Georg Bruun er fyldt 80 år. Georg Bruun er af fagfolk i sin branche benævnt som “én af de største tekniske begavelser, der har gjort sig gældende på Danmarks Tekniske Højskole (DTU) i de sidste tre til fire årtier”. Han blev civilingeniør i 1941 og var først et par år ved Søminevæsnets Radiotjeneste, men kom i 1943 til DTH med speciale inden for telefoni, radio og telegrafi. Han var leder af Radioteknisk forskningslaboratorium under Akademiet for de Højere Videnskaber frem til 1959 og var tillige lektor ved DTH fra 1949. I flere perioder var han på studieophold i USA. Georg Bruun blev professor i svagstrøms elektronik i 1961 og deltog fagligt i offentlige og private udvalg inden for sit emne.

Han blev ofte benyttet som sagkyndig ved besættelse af professorater ved højskoler og universiteter i Norden.

1940
Fhv. sessionsslæge, dr. scient. Lorenz Ferdinand fyldte 75 år den 26. september 1996. Han er nok mest kendt i Danmark som ornitolog og initiativrig formand i Dansk Ornitologisk Forening. Han har nyligt udgivet en bog om udviklingen i bevarelsen af fugle og fuglearter bl.a. igennem reservatsopbygning i Danmark. Bogen, der samtidig er en erindringsbog over Lorenz Ferdinand, giver indblik i hans store virke for sagen. I dag har han travlt med at opbygge fugleorganisationer i Polen og Grækenland, hvor en pleje af fuglelivet er nødvendigt for en bevarelse af bestanden af fuglene.

1944
Fhv. forlagsredaktør Erik A. Langkjær skrev et indlæg i Berlingske Weekendavisen om det sørgelige ved menneskers evne til i farens stund at antage omgivelsernes farve. Anledningen var dels en tidligere redegørelse i Berlingske Weekendavisen for den danske deltagelse i de olympiske lege i Berlin 1936, dels at Leni Riefenstahls olympiadefilm, der formede sig som en hyldest til Hitler, to år efter blev vist i Odd-Fellow Palæet i overværelse af kongeparret.

Professor Jan Maegaard har, sammen med lektor Gorm Busk, udgivet et samlet værk over komponisten Frederich Kuhlau's kanons. Kanon, en bestemt måde at synge på, er i dag næsten glemt (omend mange kender “Mester Jacob”). Formålet med udgivelsen af samlingen af

kanon's er at bevare kendskabet til måden at synge på og Frederich Kuhlau's kanons.

Forfatter, mag.art. Jørgen Knudsen har på forlaget Tiderne Skifter udsendt bogen »Forbrydelse eller dumhed« om demokratiet, som det praktiseres i 90'erne: en styringsform, men også en fælles overenskomst om at lukke øjnene.

1945
Apoteker, cand. farm. Hans Henrik Aabling-Thomsen, Køge apotek, stod for udgivelsen af en bog om Køge apotekets historie gennem 350 år. Forfatterne bag bogen er Marianne Johansen og Aabling-Thomsen selv. Bogen giver ikke kun et indblik i apotekets og familien Aabling-Thomsen's historie men også en tidsbeskrivelse af Køge bys historie igennem perioden.

Landsretssagfører Lorenz Tofft fyldte 70 år den 23. august 1996. Han tog den juridiske embedseksamen fra Københavns Universitet i 1950, og efter forskellige stillinger i København, Århus og Odense vendte han hjem til Aabenraa og startede en selvstændig advokatvirksomhed. Lorenz Tofft har i enkelte perioder været medlem af Aabenraa Byråd og fra 1981 til 1987 sad han i Advokatrådet. I en længere periode varetog han posten som formand for Aabenraa-Egnens Erhvervsråd.

Landsretssagfører Per Gudme har efter 17 år i kommunal tjeneste i Grenå (14 år som kommunaldirektør og 3 år som seniorkonsulent med juridisk speciale) forladt byen og taget bopæl på Saltum Strand. Han har fået sin deponerede bestalling som

Husk adresseændring i Danmark meldes til fraflytningsposthuset. Oplys også, at du abonnerer på »Herlovianeren« – blad nr. 02364.

Hvis du flytter til udlandet, meld din nye adresse til Herlufsholm Godskontor, att.: Herlovianersamfundets medlemsliste, Herlufsholm Allé 170, 4700 Næstved. Faxnr. 53 73 60 02. Så vil du fortsat få bladet.

landsrettsagfører tilbage fra Justitsministeriet og praktiserer nu igen i tilknytning til et advokatfirma i Aalborg.

1948

Museumsdirektør Mogens Bencard, Rosenborg Slot, blev omtalt i Jyllandsposten den 22. september 1996 i forbindelse med åbningen af "Grønne Bro" i slotshaven. Broen, som er en del af genetableringen af Chr. IV's have, åbner for første gang mulighed for at offentligheden kan gå fra slottet over i Kongens Have.

1948 (IV)

Bendt Erik West-Nielsen har den 1. juli 1996 anmodet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om at blive slettet i Revisorregistret og modtage deponering af registreringsbeviset.

1951

Hofmarskal, kammerherre, forstander, generalmajor Søren Haslund-Christensen igangsatte den 11. september 1996 i sin egenskab af bestyrelsesformand julekortsalget i CARE Danmark. CARE støtter og iværksætter u-landsarbejde og julekortene har i år motiver fra de lande som CARE Danmark arbejder i.

Søren Haslund-Christensen er indtrådt i Løvenholm Fondens direktion (bestyrelse). Løvenholm

Fonden er en af Danmarks store skovejere med 2969 ha skov på Djursland. Fonden har til hovedformål at støtte uddannelse og forskning inden for skovbrug.

1951 (IV)

Fængselsinspektør Poul Martin Høeg Hampsted er ved kongelig resolution af 1. august 1996 afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension fra udgangen af november 1996.

1952 (IV)

Lektor, arkitekt Theo Bjerg, Institut for Bygningskunst, fyldte 60 år den 6. august 1996. Theo Bjerg er en af de få arkitekter, der både udvikler nye talenter på Arkitektskolen i København og har egen tegnestue. Han er uddannet murersvend i 1957, hvor han modtog medalje for sit svendestykke. Efter uddannelse som bygningskonstruktør og senere afgang fra Kunstakademiets Arkitektskole i 1962 vendte han i 1965 tilbage som undervisnings-assistent og virkede derefter som fagleder. I perioden 1990 til 1993 har han virket som prorektor ved Arkitektskolen. Theo Bjerg har gjort sig gældende i mange konkurrencer, og hans forslag er blevet præmieret i både danske og udenlandske arkitektkonkurrencer. Blandt de større projekter, han har gennemført, er Ungdomskollegiet i Flensborg, Sættedammen i Hillerød

og Domus Vista Park III på Frederiksberg.

1955

Viceskoleinspektør, major Peter Beyer Hvalkof fyldte 60 år den 8. september 1996. Sideløbende med sit arbejde som lærer og senere viceskoleinspektør har han haft en lang karriere inden for forsvarret, hvilket har bragt ham til bl.a. Mellemøsten, Indien, Pakistan, Irak og senest det tidligere Jugoslavien i fredsbevarende øjemed.

1956

Professor, dr. med. Mogens Blichert-Toft fyldte 60 år den 9. september 1996. Han er pioner inden for den brystbevarende kræftkirurgi i Danmark. I mange år har han været formand for Danish Breast Cancer Cooperative Group samt i bestyrelsen for Forskningsfonden for Brystkræft og Livskvalitet og har her en betydelig andel i de fremskridt, der er gjort herhjemme i behandlingen af brystkræft. Internationalt er Mogens Blichert-Toft en anerkendt og fremtrædende person på området, og han er en værdsat gæsteforelæser i USA og Europa. Han er i 1994 bl.a. udpeget til medlem af Kollegiet for Fellowship Diploma of Royal College of Surgeons i Edinburgh. I Danmark er han ved mange lejligheder blevet hædret med priser og legater, bl.a. med August Krogh Prisen og Dansk Kirurgisk Selskabs æresmedalje.

1969

Dr. jur. Frederik Harhoff har siden begyndelsen af 1996 været udsendt som juridisk ekspert til Rwanda-tribunalet, først ved anklagemyndigheden i Kigali og senest ved domstolsafdelingen i Arusha. Han er udsendt af Det Internationale Humanitære Beredskab under F.N.

Døde Her bøjer vi os stille ned

1934

Fhv. landsrettsagfører Jørgen Damgaard (Lutlilleput) døde den 24. september 1996. Efter den juridiske embedseksamen i 1941 blev Lut ansat i Arbejds- og Socialministeriet. I 1945 blev han politifuldmægtig ved Københavns Politi og politiadvokat i 1947. I 1948 blev han ansat som sagførerfuldmægtig hos hrs. Hasle og fik sin beskikkelse som sagfører samme år. Han blev landsrettsagfører i 1950 og arbejdede som selvstændig advokat hos hrs. Hasle og hrs. Hjermind. Lut var en trofast herlovianer og var redaktør for Herlovianeren i perioden 1949 til 1952 samt medlem af bestyrelsen af Herlovianer Samfundet i perioden 1957 til 1970, de sidste 2 år som kasserer.

Alt i Herlovianerudstyr hos

RINGSTEDGADE 2 - NÆSTVED - TLF. 53 72 03 90

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450005055658